

RIKSDAGENS REVISORERS
BERÄTTELSE

OM DEN ÅR 1933 AV DEM VERKSTÄLLDA GRANSKNING

AV

RIKSGÄLDSKONTORETS

TILLSTÅND OCH FÖRVALTNING

FÖR TIDEN

1 JULI 1932—30 JUNI 1933

M. M.

STOCKHOLM 1933
ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

Innehållsförteckning.

	Sid.
Inledning	5
Riksgäldskontorets medelsförvaltning	6
Översikt över riksgäldskontorets rörelse	6
Statsmedel	8
Specifikation av riksdags- och revisionskostnader.....	9
Utbetalning å av riksdagen anvisade anslag till kapitalökning	14
Riksgäldsverkets fond.....	17
Fonden för statsskuldens amortering	20
Fonderade statslån	20
Tillfälliga statslån	20
Allmänna järnvägslånefonden	21
Bibanelånefonden	34
Allmänna byggnadslånefonden	36
Spannmålskreditfonden	38
Fonden för låneunderstöd	39
Fonden för förslag till statsverket	43
Fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus.....	43
Fonden för varukredit	44
Fonden för mötande av förluster å aktiebolaget Kreditkassan av år 1922.....	44
Fonden för kontrollstationer för smör och ägg.....	44
Angående ansvarsfrihet för fullmäktige m. m.	45

Undertecknade av innevarande års riksdag utsedda revisorer, vilka enligt föreskriften i riksdagsordningens 72 § den 16 sistlidna september påbörjat och innevarande dag fullbordat granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning, få härmed avgiva den berättelse därom, som i 6 § av den för riksdagens revisorer gällande instruktion finnes föreskriven.

Vid revisionsförrättningens början fingo revisorererna från fullmäktige i riksgäldskontoret emottaga deras den 5 sistlidna september dagtecknade berättelse angående kontorets tillstånd och förvaltning.

Enär riksgäldskontorets räkenskaper intill den 1 juli 1932 blivit vid föregående revisionsförrättningar granskade samt riksdagen tillerkänt fullmäktige i riksgäldskontoret full ansvarsfrihet för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade i deras protokoll till och med den 9 januari 1933, hava nu församlade revisorer läst de hos fullmäktige efter sistnämnda dag intill den 16 september förda såväl allmänna som särskilda protokoll ävensom granskat riksgäldskontorets huvudbok för budgetåret 1932/33 med därtill hörande verifikationer.

I förevarande berättelse hava inluttit endast sådana redogörelser och tabeller, vilka icke återfinnas i annan till trycket befordrad publikation, för så vitt icke särskilda omständigheter ansetts påkalla ett frångående av denna regel.

Riksgäldskontorets

Till belysande av riksgäldskontorets medelsförvaltning under budgetåret 1932/1933 lämnas här nedan i tablåform en redogörelse över förvaltningens olika grenar. I berättelsen kommer varje i denna tablå angiven

Översikt över riksgäldskontorets

	Stats- medel	Riksgälds- verkets fond	Fonden för stats- skuldens amortering	Fonderade statslån	Till- fälliga statslån	Allmänna järnvägs- låne- fonden
	1	2	3	4	5	6
<i>Debet:</i>						
Tillgångar den 1 juli 1932	40,651,140	410,602,744	63,080,944	—	—	58,663,693
Inkomster å riksstatens in- komsttitlar	249,821,393	—	—	—	—	—
Inkomster för fonderna ..	—	489,899,977	—	43,538,100	236,585,000	1,820,796
Fonderna tillgodoförda ka- pitalökningsanslag	—	—	4,022,289	3,977,711	—	—
Uttag å statsverkets giro- räkning.....	153,288,754	—	—	—	—	—
Skulder den 30 juni 1933	—	233,568,571	—	2,122,007,307	236,525,000	—
Summa	443,761,287	1,134,071,292	67,103,233	2,169,523,118	473,110,000	60,484,489
<i>Kredit:</i>						
Skulder den 1 juli 1932 ...	33,629,819	253,849,045	—	1,940,538,141	214,795,000	—
Utgifter för riksstatens ut- giftstitlar	275,582,825	—	2,600,000	—	—	—
Utgifter å fonderna	—	461,852,869	—	228,984,977	258,315,000	7,548,976
Till statsmedlen överförda:						
överskott	—	—	—	—	—	788,313
kapital	—	—	60,000,000	—	—	500,000
Till statens järnvägar över- förda järnvägsanläggning- gar.....	—	—	—	—	—	1,985,724
Likvider med statskontoret	149,548	—	—	—	—	—
Insättningar å statsverkets gioräkning	81,530,775	—	—	—	—	—
Tillgångar den 30 juni 1933	52,868,320	418,369,378	4,503,233	—	—	49,661,476
Summa	443,761,287	1,134,071,292	67,103,233	2,169,523,118	473,110,000	60,484,489

medelsförvaltning.

gren av förvaltningen att bliva föremål för den redogörelse, som kan anses vara av förhållandena betingad.

rörelse under budgetåret 1932/33.

Bibane-låne-fonden	Allmänna bygg-nads-låne-fonden	Spann-måls-kredit-fonden	Fonden för låne-unders-töd	Fonden för förlag till stats-verket	Fonden för anordnande av spann-målslager-hus och kyhus	Fonden för varu-kredit	Fonden för mötande av förluster å A.-B. Kredit-kassan av år 1922	Fonden för kon-troll-stationer för smör och ägg	Summa
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17,755,350	911,880	2,009,867	34,904,584	34,423,326	1,229,302	7,344,140	41,000,000	108,508	712,685,478
—	—	—	—	—	—	—	—	—	249,821,393
500,320	21,479	50,155	1,662,992	3,462,718	—	—	—	—	777,541,537
—	—	500,000	800,000	13,881,245	—	—	5,000,000	—	28,181,245
—	—	—	—	—	—	—	—	—	153,288,754
—	—	—	—	20,331	—	—	—	—	2,592,121,209
18,255,670	933,359	2,560,022	37,367,576	51,787,620	1,229,302	7,344,140	46,000,000	108,508	4,513,639,616
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,442,812,005
—	—	—	—	—	—	—	—	—	278,182,825
6,595,607	—	—	14,915	97,163	—	—	26,500,000	—	989,909,507
—	12,259	9,867	706,538	—	—	—	—	—	1,516,977
—	27,824	—	771,332	846,042	—	49,809	—	—	62,195,007
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,985,724
—	—	—	—	—	—	—	—	—	149,548
—	—	—	—	—	—	—	—	—	81,530,775
11,660,063	893,276	2,550,155	35,874,791	50,844,415	1,229,302	7,294,331	19,500,000	108,508	655,357,248
18,255,670	933,359	2,560,022	37,367,576	51,787,620	1,229,302	7,344,140	46,000,000	108,508	4,513,639,616

Statsmedel.

De i kolumnen för statsmedel — vilka utgöra den del av statsmedelsfonden, som förvaltas av riksgäldskontoret — redovisade *tillgångarna* utgöras av kvarstående reservationer å lånemedelsanslagen. Vid ingången av budgetåret uppgingo desamma till 40,651,139 kronor 26 öre och vid dess slut till 52,268,320 kronor 02 öre.

I nämnda kolumn angivna *skulder* uppgingo den 1 juli 1932 till 33,629,819 kronor 37 öre och voro i huvudsak att hänföra till vid sagda tidpunkter å statsverkets giroräkning i riksbanken inestående då ännu icke lyftade avsättningar till fonden för statsskuldens amortering. (Se vidare härom sid. 19 sista stycket i 1932 års berättelse.) Vid årets slut redovisades inga skulder.

Beträffande de i denna kolumn redovisade inkomsterna och utgifterna under budgetåret hänvisas till nedanstående sammanställningar.

Inkomster.

Diverse inkomster (netto)	kronor	9,397,696: 64
Inkomster av statens produktiva fonder:		
Allmänna järnvägslånefonden	788,313: 34	
Allmänna byggnadslånefonden.....	12,258: 99	
Spannmålskreditfonden	9,866: 46	
Fonden för låneunderstöd	706,538: 29	» 1,516,977: 08
I anspråk tagna kapitaltillgångar:		
av allmänna byggnadslånefonden	27,823: 72	
av fonden för statsskuldens amorte- ring	60,000,000: —	» 60,027,823: 72
Aterbetalda lånemedel		» 2,960,210: 26
Medgiven ny upplåning		» 175,918,685: 61
	Summa kronor	249,821,393: 31.

Utgifter.

Riksdags- och revisionskostnader m. m. (netto)	kronor	4,270,911: 51
Räntor å statsskulden m. m. (se budgetredovisningen sid. 98)		» 91,650,196: 96
Utgifter för kapitalökning:		
Avbetalning å statsskulden (se bud- getredovisningen sid. 108).....	8,000,000: —	
I övrigt (se specifikation sid. 14)....	171,661,715: 61	» 179,661,715: 61
	Summa kronor	275,582,824: 08.

Specifikation av riksdags- och revisionskostnader m. m. under budgetåret 1932/33.

De av riksgäldskontoret bestridda kostnaderna för riksdagen hava, efter avdrag av de inkomster, som under budgetåret tillgodoförts anslaget till riksdagskostnader, uppgått till ett belopp av 3,011,089 kronor 25 öre. De särskilda utgiftsposterna framgå av omstående tabell.

Kostnaderna för 1932 års statsrevision hava, på sätt nedanstående specifikation utvisar, uppgått till 109,587 kronor 57 öre, nämligen:

Dagtraktamente till revisorerna	kronor	33,696: —
Resekostnadsersättning till revisorerna för resan från resp. hemorter till Stockholm och åter	»	3,026: 75
Kostnader för revisorernas resor i landsorten under revisionsförrättningen	»	19,282: 76
Särskilda dagtraktamenten till revisorerna under sagda resor	»	2,640: —
Arvoden till hos revisorerna anställda tjänstemän och vaktmästare	»	26,022: —
Ersättning till nämnda tjänstemän och vaktmästare för mistade avlöningsförmåner	»	10,863: 92
Dagtraktamenten till de tjänstemän och vaktmästare, som åtföljt revisorerna under deras resor i landsorten	»	414: —
Skrivmateriel, renskrivning, särskilda utredningar samt diverse utgifter	»	13,642: 14
		<hr/>
	Summa kronor	109,587: 57

Kostnaderna för riksdagens hus hava under budgetåret uppgått till (netto) 78,597 kronor 34 öre, varav utgivits för

Fastigheten	kronor	28,612: 83
Inköp och underhåll av inventarier samt inköp av förbrukningsartiklar	»	11,497: 37
Bränsle	»	19,564: 02
Elektrisk ström och belysningsmateriel	»	10,469: 82
Vatten, sotning och renhållning	»	4,775: 56
Diverse ändamål	»	3,677: 74
		<hr/>
	Summa kronor	78,597: 34

Riksdagens första kammare	
Riksdagens andra kammare	
Konstitutionsutskottet	
Statsutskottet	
Bevillningsutskottet	
Bankoutskottet	
Första lagutskottet	
Andra lagutskottet	
Jordbruksutskottet	
Första kammarens tillfälliga utskott	
Andra kammarens tillfälliga utskott	
Sammansatta utskott	
Särskilda utskott	
Utrikesnämnden	
Riksdagens kansli- och tryckeriexpedition	
Extra portvakter, hisskonduktörer m. fl.	
Pensioner m. m.	
Riksdagens restaurang	
Lönenämnden för riksdagens verk	
Register över riksdagens protokoll med bihang 1932	
Register över riksdagens protokoll med bihang 1921—1930	
Personregister till riksdagens protokoll med bihang 1809—1866	
Uppslagsboken Lagtima riksdagen 1932	
Uppslagsboken Lagtima riksdagen 1933	
Tryckning och häftning av justitie- och militieombudsmannens ämbetsberättelser	
Svenska riksdagens historia	
Riksdagens besparingskommitté	
Allmänna omkostnader	
Diverse	
	Summa

för riksdagen.

Arvoden		Resekostnadsersättningar		Tjänstemäns och betjäntes arvoden och dyrtidstillägg		Trycknings-, häftnings- och bindningskostnader		Diverse utgifter		Summa	
603,842	27	54,318	02	113,041	33	5,129	20	2,045	66	778,376	48
956,580	64	106,882	99	129,716	45	5,711	40	3,557	80	1,202,449	28
—	—	—	—	15,901	02	66	50	361	78	16,329	30
—	—	7,402	49	53,610	78	1,315	55	1,014	19	63,343	01
—	—	—	—	24,314	05	106	90	2,156	71	26,577	66
—	—	—	—	18,366	04	145	75	1,342	17	19,853	96
—	—	—	—	15,446	82	93	75	1,360	09	16,900	66
—	—	—	—	16,502	91	—	—	506	03	17,008	94
—	—	—	—	23,559	68	107	—	1,581	80	25,248	48
—	—	—	—	3,948	80	—	—	89	40	4,037	70
—	—	—	—	3,439	11	—	—	28	50	3,467	61
—	—	—	—	3,915	—	—	—	1,255	50	5,170	60
—	—	—	—	46,997	39	—	—	27,338	10	74,335	99
¹ 3,828	20	—	—	1,050	—	—	—	—	—	4,878	20
—	—	—	—	43,144	47	103	50	1,876	90	45,124	87
—	—	—	—	14,672	44	—	—	—	—	14,672	44
—	—	—	—	5,012	—	—	—	—	—	5,012	—
—	—	—	—	6,500	—	—	—	3,525	82	10,025	82
—	—	—	—	—	—	—	—	230	82	230	82
—	—	—	—	4,750	—	62	65	—	—	4,812	65
—	—	—	—	600	—	30,407	84	—	—	31,007	84
—	—	—	—	875	—	—	—	—	—	875	—
—	—	—	—	3,000	—	3,736	96	—	—	6,736	96
—	—	—	—	600	—	—	—	—	—	600	—
—	—	—	—	—	—	6,722	38	—	—	6,722	38
—	—	—	—	14,100	02	7,982	26	326	—	22,408	28
3,400	—	—	—	816	09	6	50	86	60	4,309	19
—	—	—	—	—	—	506,966	03	90,517	34	597,483	37
—	—	1,165	61	1,920	—	—	—	4	25	3,089	86
1,567,651	11	169,769	11	565,799	40	568,664	17	139,205	46	3,011,089	25

¹ Här i ingå även resekostnadsersättningar.

Avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen hava utgått med följande belopp:

Arvoden till fullmäktige	kronor	49,761: 39
Resekostnadsersättning till fullmäktige	»	2,677: 05
Avlöning till:		
Ordinarie tjänstemän i riksgäldskontoret	»	269,340: 90
Icke-ordinarie befattningshavare i riksgäldskontoret ...	»	120,506: 41
Ordinarie tjänstemän vid riksdagshuset	»	36,360: 43
Icke-ordinarie befattningshavare vid riksdagshuset.....	»	12,791: 28
Pensioner och understöd	»	25,489: 71
Olycksfallsersättning	»	12: 60
<u>Summa kronor</u>		<u>516,939: 77</u>

Kontorsexpenser vid riksgäldskontoret hava utgått med följande (netto) belopp:

Reparationer och underhåll av riksgäldskontorets lokaler	kronor	243: 85
Inköp och underhåll av inventarier	»	5,801: 20
Inköp av förbrukningsartiklar	»	653: 05
Kontorsböcker, skrivmateriel m. m.	»	10,103: 09
Trycknings-, häftnings- och bindningskostnader	»	4,508: 21
Handbiblioteket	»	723: 27
Tidningar och tidskrifter, telefonavgifter m. m.	»	7,773: 69
Elektrisk ström och uppvärmning	»	9,330: 45
Städning och rengöring	»	1,843: 56
Annonskostnader	»	7,385: 89
Bidrag till lunchserveringen	»	816: 03
Diverse utgifter	»	1,737: —
<u>Summa kronor</u>		<u>50,919: 29</u>

Enligt huvudboken har anslaget till kontorsexpenser såsom inkomster tillgodoförts sammanlagt 3,431 kronor 31 öre.

Inlösningsprovisioner och andra omkostnader för statsskulden hava belöpt sig till:

Inlösningsprovisioner	kronor	18,573: 72
Kostnader för utlottningar	»	785: 70
» » dragningar å premielånen	»	9,290: —
Omkostnader för förvaltning av järnväglånefonderna ...	»	10,589: 91
Kostnader för riksgäldskontorets årsbok	»	2,965: 01
»Översikt av statens tillgångar och skulder»	»	307: 50
Inköp av obligationspapper samt tryckning av obligationer och kupongark	»	65,026: —

Kostnader för konvertering av statslån	kronor	12,631: 03
Kostnader för nya statslån	»	103,374: 02
Diverse utgifter	»	1,619: 05
		<hr/>
	Summa kronor	225,161: 94

I depositionsavgifter ha influtit 8,413 kronor 50 öre.

Kostnaderna för riksdagsbiblioteket hava under budgetåret utgått med nedanstående belopp:

Arvoden till styrelsens ledamöter	kronor	1,500: —
Avlöning till tjänstemän vid biblioteket	»	47,796: 50
Pensioner	»	7,572: —
Expenser och diverse omkostnader	»	7,027: 15
Kostnader för bibliotekets komplettering och utvidgning	»	16,096: 55
» » bindning	»	7,931: 97
		<hr/>
	Summa kronor	87,924: 17

Anslagen till avlöning för riksdagens justitieombudsman ävensom till bestridande av kostnader för justitieombudsmannens expedition m. m. hava under budgetåret 1932/33 från riksgäldskontoret utgått med 63,281 kronor 16 öre.

Å anslagen till avlöning för riksdagens militieombudsman ävensom till bestridande av kostnader för militieombudsmannens expedition m. m. hava samtidigt redovisats utgifter å tillhopa 64,420 kronor 14 öre.

Utbetalningar å av riksdagen anvisade anslag till kapitalökning.

	Innestående den 1 juli 1932		Anvisat för budgetåret 1932/33		Summa		Utbetalt under budgetåret		Innestående den 30 juni 1933	
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
	1		2		3		4		5	
<i>Postverket.</i>										
Inköp av fastigheter (R. 1929/30, 30/31, 31/32)	204,600	—	—	—	204,600	—	—	—	204,600	—
Inventarier	—	—	800,000	—	800,000	—	800,000	—	—	—
Posthusbyggnad i kvarteret Blåmannen i Stockholm	—	—	1,162,600	—	1,162,600	—	1,162,600	—	—	—
Posthusbyggnad å Södermalm i Stock- holm	—	—	840,000	—	840,000	—	840,000	—	—	—
Om- och tillbyggnad av posthuset i Sundsvall	—	—	100,000	—	100,000	—	100,000	—	—	—
Posthusbyggnad i Krylbo	—	—	100,000	—	100,000	—	100,000	—	—	—
Tillbyggnad till posthuset i Arvika.....	—	—	45,000	—	45,000	—	45,000	—	—	—
Mark till landningsplats för flygplan ...	—	—	100,000	—	100,000	—	21,446	01	78,553	99
<i>Summa</i>	204,600	—	3,147,600	—	3,352,200	—	3,069,046	01	283,153	99
<i>Telegrafverket.</i>										
Inköp och bebyggande av fastigheter (R. 1931/32)	300,000	—	—	—	300,000	—	44,500	—	255,500	—
Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende (R. 1931/32)	14,000,000	—	11,500,000	—	25,500,000	—	4,000,000	—	21,500,000	—
Inköp av fastighet i Gävle.....	—	—	130,000	—	130,000	—	130,000	—	—	—
<i>Summa</i>	14,300,000	—	11,630,000	—	25,930,000	—	4,174,500	—	21,755,500	—
<i>Statens järnvägar.</i>										
Skenfria vägkorsningar (R. 1930/31).....	395,000	—	500,000	—	895,000	—	395,000	—	500,000	—
Elektriska belysningsanläggningar (R. 1930/31)	150,000	—	100,000	—	250,000	—	100,000	—	150,000	—
Förbättrade säkerhetsanstalter för in- seglingen till Trälleborg (R. 1930/31)	218	09	—	—	218	09	—	—	218	09
Markförvärv (R. 1930/31)	270,000	—	—	—	270,000	—	—	—	270,000	—
Rullande materiel för malmtransporterna å malmbanan (R. 1930/31)	134,100	—	—	—	134,100	—	—	—	134,100	—
Gångbroar och gångtunnlar (R. 1931/32)	100,000	—	100,000	—	200,000	—	100,000	—	100,000	—
Växel- och signalsäkerhetsanläggningar (R. 1931/32)	300,000	—	600,000	—	900,000	—	320,000	—	580,000	—
Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten (R. 1931/32)	521,781	91	1,000,000	—	1,521,781	91	846,781	91	675,000	—
Telegraf- och sektionstelefonledningar samt kabelarbeten (R. 1931/32).....	40,000	—	—	—	40,000	—	40,000	—	—	—
Ny rangerspårgrupp m. m. i Malmö (R. 1931/32)	60,000	—	—	—	60,000	—	60,000	—	—	—
Elektrifiering av banan Järna—Norr- köping—Malmö m. fl. linjer R. (1931/32)	400,000	—	19,600,000	—	20,000,000	—	18,400,000	—	1,600,000	—

	1	2	3	4	5
Statsbana Malung—Vansbro (R. 1931/32)	100,000	400,000	500,000	420,000	80,000
Spårplanordningar i anslutning till förefintliga spårssystem	—	196,000	196,000	196,000	—
Förbättringar vid kol- och vattenstationer	—	50,000	50,000	—	50,000
Anordningar för förbättrad driftsekonomi vid lokomotivstationer	—	100,000	100,000	30,000	70,000
ordande av dubbelspåret Tranås—Aneby	—	245,000	245,000	130,000	115,000
elefonledningar och kabelarbeten	—	100,000	100,000	70,000	30,000
örstärkning av spåröverbyggnaden å banan Södertälje södra—Eskilstuna central	—	200,000	200,000	200,000	—
Förbättringsarbeten å Härnösand—Sollefteå järnväg	—	240,000	240,000	110,000	130,000
<i>Summa</i>	<i>2,471,100</i>	<i>23,431,000</i>	<i>25,902,100</i>	<i>21,417,781</i> ⁹¹	<i>4,484,318</i> ⁰⁹
<i>Statens vattenfallsverk.</i>					
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar (R. 1931/32)	352,210 ⁸⁶	—	352,210 ⁸⁶	¹ 158,355 ⁸²	193,855 ⁰⁴
Utvidgning av ångkraftstationen i Västerås (R. 1931/32)	200,000	—	200,000	200,000	—
Kraftstation vid Vargön (R. 1931/32) ...	2,400,000	2,750,000	5,150,000	1,500,000	3,650,000
Kraftstation vid Malfors (R. 1931/32) ...	600,000	2,000,000	2,600,000	800,000	1,800,000
En andra tillloppstunnel vid Porjus kraftstation (R. 1931/32)	300,000	150,000	450,000	150,000	300,000
Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk (R. 1931/32)	1,200,000	3,300,000	4,500,000	3,000,000	1,500,000
Veckoreglering av Motala ström	—	300,000	300,000	—	300,000
Deltagande i partiell reglering av Siljan	—	24,600	24,600	24,600	—
Kraftstation vid Sillre	—	900,000	900,000	900,000	—
Insatser i Indalsälvens regleringsförening u. p. a.	—	56,400	56,400	56,400	—
En andra avloppstunnel vid Porjus kraftstation	—	150,000	150,000	—	150,000
<i>Summa</i>	<i>5,052,210</i> ⁸⁶	<i>9,631,000</i>	<i>14,683,210</i> ⁸⁶	<i>6,789,355</i> ⁸²	<i>7,893,855</i> ⁰⁴
<i>Fonden för statens aktier.</i>					
Teckning av aktier i Luossavaara—Kirunavaara aktiebolag	—	30,000,000	30,000,000	30,000,000	—
<i>Statens utlåningsfonder.</i>					
Avdikningslånefonden (R. 1931/32)	400,000	910,000	1,310,000	1,310,000	—
Bibanelånefonden (R. 1929/30)	107,736	—	107,736	² 107,736	—
Bostadslånefonden	—	75,500,000	75,500,000	³ 75,500,000	—

¹ Utgifter efter avdrag av återlevererade anslagsmedel. — ² Disponerat för 1932/33 års riksstat. — ³ Därav 387,968 kronor 13 öre disponerat för 1932/33 års riksstat.

	1	2	3	4	5
Egnahemslånefonden	—	8,100,000	8,100,000	8,100,000	—
Fjäderfållånefonden (R. 1931/32)	180,000	—	180,000	20,000	160,
Fonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	—	200,000	200,000	200,000	—
Fonden för låneunderstöd.....	—	800,000	800,000	800,000	—
Gödselvårdslånefonden (R. 1931/32).....	65,000	65,000	130,000	—	130,000
Hemslöjdslånefonden (R. 1930/31)	100,000	—	100,000	—	100,000
Industrilånefonden (R. 1930/31)	700,000	—	700,000	—	700,000
Jordförmedlingsfonden (R. 1930/31).....	480,000	—	480,000	—	400,000
Kalkbrukslånefonden	—	400,000	400,000	—	400,000
Kommunskogslånefonden (R. 1930/31)...	160,000	—	160,000	—	160,000
Mejerilånefonden (R. 1931/32)	2,600,000	—	2,600,000	800,000	1,800, —
Spannmålskreditfonden	—	500,000	500,000	500,000	—
Spannmålslagerhusfonden (R. 1930/31)	480,000	400,000	880,000	480,000	480,000
Täckdikningslånefonden (R. 1930/31, 31/32)	520,000	—	520,000	—	520,000
Vattenkraftslånefonden	575,000	400,000	975,000	¹ 575,000	400,000
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	—	90,000	90,000	15,000	75,000
Summa	6,367,736	87,365,000	93,732,736	88,407,736	5,325, —
<i>Fonden för låneunderstöd.</i>					
Lån för broförbindelse mellan Rügen och tyska fastlandet (R. 1931/32).....	8,000,000	—	8,000,000	—	8,000, —
Kontrollstationer för smör och ägg (R. 1930/31)	3,891,492 ⁴⁰	—	3,891,492 ⁴⁰	—	3,891, ⁴⁰
<i>Fonden för förlag till statsverket.</i>					
Nya byggnader vid Stockholms tygstation m. m. (R. 1929/30, 30/31).....	540,000	—	540,000	—	540,000
Tvättinrättning vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona m. m. (R. 1930/31)	274,000	—	274,000	274,000	—
Lån till universitetet i Uppsala för anordnande av lokaler m. m. för institutet för högspänningsforskning (R. 1931/32)	125,000	—	125,000	—	125,000
Förlag för inköp av gatsten	—	4,000,000	4,000,000	4,000,000	—
Täckande av viss statens järnvägars ordran hos Luossavaara-Kirunavaara A.-B.	—	9,600,000	9,600,000	9,600,000	—
Uppförande av en sjukhuspaviljong vid garnisonssjukhuset i Boden m. m. ...	—	570,000	570,000	—	570,000
Summa	939,000	14,170,000	15,109,000	13,874,000	1,235,000
<i>Fonden för mölande av förluster å A.-B. Kreditkassan av år 1922.....</i>	—	5,000,000	5,000,000	5,000,000	—

¹ Disponerat för 1931/32 års riksstat.

	1	2	3	4	5
<i>Sammandrag.</i>					
Postverket	204,600	3,147,600	3,352,200	3,069,046	283,153
Telegrafverket	14,300,000	11,630,000	25,930,000	4,174,500	21,755,500
Statens järnvägar ...	2,471,100	23,431,000	25,902,100	21,417,781	4,484,318
Statens vattenfallsverk	5,052,210	9,631,000	14,683,210	6,789,355	7,893,855
Fonden för statens aktier	—	30,000,000	30,000,000	30,000,000	—
Statens utlåningsfonder	6,367,736	87,365,000	93,732,736	88,407,736	5,325,000
Fonden för låneunderstöd	8,000,000	—	8,000,000	—	8,000,000
Kontrollstationer för smör och ägg...	3,891,492	—	3,891,492	—	3,891,492
Fonden för förlag till statsverket ...	939,000	14,170,000	15,109,000	13,874,000	1,235,000
Fonden för mötande av förluster å A.-B. Kreditkassan av år 1922	—	5,000,000	5,000,000	5,000,000	—
<i>Summa</i>	<i>41,226,139</i>	<i>184,374,600</i>	<i>225,600,739</i>	<i>172,732,419</i>	<i>52,868,319</i>
Avgå för 1931/32 och 1932/33 års budgeter disponerade anslagsreser- vationer	575,000	—	575,000	1,070,704	—
Återstå kronor	40,651,139	184,374,600	225,025,739	171,661,715	52,868,319

Riksgäldsverkets fond.

Inkomsterna för riksgäldsverkets fond bestå av överföringar från följande fonder, nämligen:

Fonden för statsskuldens amortering	kronor	2,600,000: —
utgörande nedskrivning av statens järnvägars låne- kapital		
Fonderade statslånen	»	228,984,976: 72
utgörande försålda obligationer m. m.		
Tillfälliga statslån	»	258,315,000: —
utgörande upptagna lån		

Summa kronor 489,899,976: 72.

Av *utgifterna* för riksgäldsverkets fond utgöra ... kronor 5,811,082: 80 kapitalrabatter å försålda obligationer.

Vidare hava från fonden avförts ..... » 175,918,685: 61 utgörande medgiven ny upplåning,

samt såsom omföringar till:

fonderade statslånen	kronor	43,538,100:—
utgörande infriade eller konverterade lån		
tillfälliga statslån	»	236,585,000:—
utgörande återbetalade lån		

Summa kronor 461,852,868: 41.

Jämlikt beslut av 1929 års riksdag skulle av statens järnvägars icke räntabla lånekapital ett belopp av 140 miljoner kronor successivt avskrivas under 30 år. Härför erforderliga medel skulle ställas till riksgäldskontorets förfogande genom anslag av andra statsinkomster än lånemedel. För budgetåret 1932/33 togos emellertid erforderliga medel ur fonden för statsskuldens amortering utan anvisande av särskilt anslag å riksstaten. För berörda avskrivning har t. o. m. budgetåret 1932/33 avsatts tillhopa 9,800,000 kronor.

Såsom av översiktstablan framgår hava riksgäldsverkets fonds *tillgångar* den 30 juni 1933 uppgått till 418,369,378 kronor under det att fondens *skulder* vid samma tidpunkt belöpt sig till 233,568,571 kronor. Ifrågasvarande tillgångar och skulder framgå av efterföljande sammanställning. Beträffande riksgäldskontorets inom linjen förda skulder hänvisas till årsboken sid. 103.

1 juli 1932		<i>Tillgångar:</i>	30 juni 1933	
Kronor	ö.		Kronor	ö.
70,807,020	74	Fordran hos aktiebolaget Kreditkassan av år 1922: krediten å 60 milj. kr. .... 60,000,000:— » » 13,5 » » 10,790,662: 21	70,790,662	21
32,212,672	95	Fordran hos statsverket för anslaget för avsättning till fonden för statsskuldens amortering	—	—
1,415,990	52	För täckande av vissa kursförluster utöver kursvinster	—	—
2,746,173	52	Förskott till banker och bankirhus för inlösen av obligationer och räntekuponger m. m.	2,566,569	36
150,000	—	Till riksgäldskontorets kassör utgivet förskott	150,000	—
6,295,350	75	Uppköpta svenska statsobligationer	4,688,683	80
388,600	—	Förräntade medel	380,500	—
100,000,000	—	Skandinaviska kreditaktiebolagets 5 1/2 % förlagsbevis av år 1932	100,000,000	—
114,700,000	—	Lån till Skandinaviska kreditaktiebolaget	110,000,000	—
—	—	Fordran hos aktiebolaget Dur	13,822,972	—
—	—	» » » Lod	4,000,000	—
—	—	» » » Metoden	2,500,000	—
80,879	96	Riksgäldskontorets postgirokonto	15,648	34
81,806,055	22	Riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken	109,454,342	51
410,602,743	66	Summa	418,369,378	22

1 juli 1932			30 juni 1933	
Kronor	ö.		Kronor	ö.
		<i>Skulder:</i>		
212,323	82	Pensionsfonden	235,893	59
46,626	94	Bergsjö bredsårsfond	59,776	29
11,500,000	—	Av domänverket till förvaltning överlämnade medel	11,500,000	—
36,717	20	Av statens reproduktionsanstalt till förvaltning överlämnade medel	43,120	38
85,000,000	—	Av statskontoret till förvaltning överlämnade kassabehållningar	110,000,000	—
63,080,943	97	Fonden för statsskuldens amortering	4,503,232	86
216,360	—	Fonden för låneunderstöd: lån till Ostkustbanans aktiebolag	216,360	—
41,000,000	—	Fonden för mötande av förluster å aktiebolaget Kreditkassan av år 1922	19,500,000	—
—	—	Tillskottsmedel för återställande av Göteborgs Handelsbanks grundfond	13,822,972	—
—	—	Tillskottsmedel för återställande av Uplands Enskilda banks grundfond	4,000,000	—
—	—	Tillskottsmedel för återställande av Östergötlands Enskilda banks grundfond	2,500,000	—
5,123,165	55	Fonden för återlevererade lånemedel	7,869,781	11
1,036,364	50	Kapitalavbetalningar å lån från allmänna järnvägslånefonden	1,161,840	74
4,264,231	31	Fonden för annuitetslikvider	3,912,646	65
2,238	—	Förfallna, icke inkomna 6 % skattkamarväxlar per den 1 december 1916	2,238	—
		Förfallna, icke inkomna obligationer av:		
		1914 års 5 % statslån	13,525: —	
		1916 och 1917 års 5 % statslån	1,925: —	
		1918 års premieobligationslån	197,065: —	
		1918 » 5 % statslån	1,112: 89	
		1919 » 6 % »	11,553: 60	
		1921 » 6 % »	14,460: —	
1,484,569	75	1921 » premieobligationslån	680,750: —	49
1,087	—	Obeställbara certifikaträntor m. m.	840	92
8,100	—	Obeställbara vinster å premieobligationslånen	4,780	—
185,176	63	Icke lyftade vinster å utbytta eller inlösta premieobligationer m. m.	446,376	63
40,651,139	26	Innestående reservationer å lånemedelsanslag	52,868,319	52
253,849,043	93	Summa	233,568,570	18

Såvitt fullmäktiges protokoll utvisa hava de av staten till vissa hypotekskassor m. fl. utfärdade garantiförbindelser, vilka hos riksgäldskontoret redovisas såsom skulder inom linjen, under tid revisionen omfattar icke till någon del tagits i anspråk.

Fonden för statsskuldens amortering.

Fonden för statsskuldens amortering, som den 1 juli 1932 hade en behållning av 63,080,943 kronor 97 öre, har ökat med 4,022,288 kronor 89 öre, utgörande avsättningen enligt det å 1932/33 års riksstat för fonden uppförda förslagsanslaget.

Däremot har fonden minskats med ett belopp av 62,600,000 kronor, vilket disponerats sålunda:

dels för nedskrivning av statens järnvägars lånekapital	kronor	2,600,000: —
dels för finansieringen av budgeten för 1932/33 enligt		
riksstaten	»	25,000,000: —
enligt tilläggsstaten	»	35,000,000: —
		<hr/>
	Summa kronor	62,600,000: —.

Vid budgetårets utgång hade alltså fonden för statsskuldens amortering en behållning å 4,503,232 kronor 86 öre.

Fonderade statslån.

Redogörelse för de fonderade statslånen meddelas i riksgäldskontorets årsbok sid. 14 och tab. 8—10.

Tillfälliga statslån.

Vid budgetårets ingång utgjordes den tillfälliga statsskulden av försålda skattkammарväxlar till ett belopp av 95,000 kronor, samt av den tillfälliga kredit å sammanlagt 214,700,000 kronor, som riksgäldskontoret år 1932 av riksbanken erhållit mot statskuldsförbindelser för genomförande av stödaktionen åt Skandinaviska kreditaktiebolaget (se vidare 1932 års årsbok sid. 20 och 42).

Den sammanlagda tillfälliga statsskulden uppgick således vid budgetårets ingång till 214,795,000 kronor.

Vid budgetårets utgång uppgingo försålda skattkammарväxlar till ett belopp av 25,000 kronor. Å den nämnda krediten i riksbanken har återbetalats 4,700,000 kronor, sedan Skandinaviska kreditaktiebolaget till riksgäldskontoret verkställt motsvarande inbetalning. Vidare har i enlighet med 1933 års riksdags beslut från riksbanken till riksgäldskontoret överförts 26,500,000 kronor, utgörande aktiebolaget Kreditkassans av år 1922 skuld till riksbanken, 26,000,000 kronor jämte ränta 500,000 kronor, i samband varmed riksgäldskontoret till riksbanken utfärdat statsskuldbervis å nämnda belopp.

Den sammanlagda tillfälliga statsskulden uppgick således den 30 juni 1933 till 236,525,000 kronor.

Under löpande budgetår ha intill den 15 dec. ytterligare av Skandinaviska kreditaktiebolaget inbetalts 35,000,000 kronor.

Allmänna järnvägslånefonden.

Fondens *inkomster* ha under budgetåret uppgått till 1,820,795 kronor 65 öre, utgörande bolagen debiterade räntemedel.

Fondens *utgifter*, som uppgått till 7,548,975 kronor 77 öre, hänföra sig till verkställda avskrivningar å nedanstående från fonden utgivna lån.

Halmstad—Bolmens järnvägsaktiebolag	kronor	298,150: 76
Härnösand—Sollefteå järnvägsaktiebolag	»	545,582: 20
Markaryd—Veinge järnvägsaktiebolag	»	405,989: 72
Norrköping—Söderköping—Vikbolandets järnvägsaktiebolag	»	530,924: 64
Ruda—Finsjö—Oskarshamns järnvägsaktiebolag	»	951,132: 55
Ruda—Älghults järnvägsaktiebolag	»	2,627,517: 62
Ruda—Finsjö—Oskarshamn och Ruda—Älghults järnvägsaktiebolag	»	250,000: —
Skövde—Axvalls järnvägsaktiebolag	»	37,000: —
Varberg—Ätrans järnvägsaktiebolag	»	209,494: 24
Östra Värends järnvägsaktiebolag	»	1,693,184: 04

Summa kronor 7,548,975: 77

Förutom ovan angivna avskrivningar har med anledning av statens järnvägars övertagande av Härnösand—Sollefteå och Mellersta Södermanlands järnvägar å järnvägslånefonden avförts återstående fordran å järnvägarnas lån, resp. 1,543,171 kronor 64 öre och 442,552 kronor 41 öre, samtidigt som beloppet upptagits i statens järnvägars räkenskaper som järnvägarnas kapitalvärde.

1932/33 års budget har av influtna kapitalavbetalningar tillförts ett belopp å 500,000 kronor. Någon utbetalning av nya lån från fonden har icke ägt rum. Däremot har i samband med de på exekutiv auktion inköpta järnvägarnas Ruda—Finsjö—Oskarshamn och Ruda—Älghult försäljning till Östra Smålands järnvägsaktiebolag uppkommit ett nytt lån för sistnämnda nybildade järnvägsaktiebolag å 200,000 kronor, motsvarande den för järnvägarna erlagda köpeskillingen.

Fondens *tillgångar* vid budgetårets början och slut redovisas sålunda:

	Den 1 juli 1932 kronor	Den 30 juni 1933 kronor
Utlämnade lån	45,122,043: 95	38,317,993: 41
Utestående räntefordringar	12,505,284: 68	9,701,641: 47
Summa	57,627,328: 63	48,019,634: 88
Järnvägen Varberg—Ätran	— —	300,000: —
Järnvägen Brittatorp—Sävsjöström— Älghult	— —	180,000: —
Influtna kapitalavbetalningar, ej redovisade i riksstaten	1,036,364: 50	1,161,840: 74
Totalsumma	58,663,693: 13	49,661,475: 62

I fråga om utlämnade lån och utestående fordringar hänvisas till efterföljande specifikation.

utestående lån.

Under budgetåret 1932/33 verkställd inbetalning	Återstående kapitalskuld den 30 juni 1933		Anstånds-ränta		Statsverkets fordran		Den förfallna delen av skulden			
					den 1 juli 1932	den 30 juni 1933	den 1 juli 1932	den 30 juni 1933	den 1 juli 1932	den 30 juni 1933
23,058 ⁴²	512,409 ⁸⁷	109,252 ⁴¹	633,190 ⁹⁹	633,271 ¹²	—	—	32,855 ⁴³			
25,000 [—]	186,808 ⁹²	47,352 ⁵⁰	259,136 ⁰⁵	242,544 ⁴⁷	—	—	—			
239,750 [—]	3,500,509 ⁸⁴	343,341 ⁹⁸	4,042,888 ⁴⁷	3,961,556 ⁴⁶	—	—	—			
264,750[—]	3,687,318⁷⁶	390,694⁴⁸	4,302,021⁵⁵	4,204,100⁹³	—	—	—			
— [—]	1,150,309 ⁸⁵	255,355 ⁸⁸	1,717,885 ⁵⁶	1,791,610 ⁶⁸	328,482 ⁹⁸	—	409,988 ⁴⁷			
— [—]	148,108 ⁵⁰	23,298 ⁶¹	206,311 [—]	215,534 ⁴²	36,997 ⁷⁹	—	47,222 ⁹⁸			
— [—]	1,298,417⁸⁵	278,654⁴⁹	1,924,196⁵⁶	2,007,145⁰⁵	365,480⁷⁷	—	457,211⁴⁵			
— [—]	2,100,000 [—]	214,555 ⁹⁸	2,958,264 ¹⁶	3,094,661 ⁰⁸	618,351 ²⁰	—	764,715 ²⁸			
5,018 ⁹⁷	98,431 ⁴⁹	— [—]	101,204 ⁴⁹	101,646 ²⁰	—	—	—			
— [—]	150,000 [—]	— [—]	150,000 [—]	150,000 [—]	—	—	—			
5,018⁹⁷	248,431⁴⁹	— [—]	251,204⁴⁹	250,646²⁰	—	—	—			
— [—]	452,520 ²⁶	44,300 [—]	764,532 ⁵²	795,853 ⁰¹	333,183 ⁴⁴	—	372,478 ⁷⁵			
25,000 [—]	31,216 ⁸⁵	74,243 ⁰⁶	129,249 ⁵⁰	106,162 ²⁹	—	—	—			
5,950 [—]	79,066 ⁴¹	5,600 [—]	88,785 ⁹²	86,445 ⁴⁰	—	—	—			
30,950[—]	110,283²⁶	79,843⁰⁶	218,035⁴²	192,607⁶⁹	—	—	—			
190,000 [—]	— [—]	— [—]	470,160 ⁷³	— [—]	—	—	—			
14,500 [—]	150,599 ⁵⁰	16,094 ⁸⁸	177,619 ³⁶	170,063 ⁵⁴	—	—	—			
— [—]	— [—]	— [—]	2,088,753 ⁸⁴	— [—]	383,294 ⁷⁹	—	—			
25,312 ⁵⁰	348,143 ⁷²	— [—]	365,415 ²⁹	355,976 ⁹⁵	—	—	—			
125,000 [—]	2,240,199 ⁸³	281,334 [—]	2,629,275 ²⁹	2,605,260 ⁷⁸	—	—	—			
— [—]	150,000 [—]	— [—]	150,000 [—]	150,000 [—]	—	—	—			
— [—]	65,000 [—]	— [—]	65,000 [—]	65,000 [—]	—	—	—			
— [—]	215,000[—]	— [—]	215,000[—]	215,000[—]	—	—	—			

	Utbetalt	Urspr. belopp	Annuitet	Räntefot
Lysekils jvab (jv Lysekil—Smedberg; utbet. 1911—12, 15)	1,200,000	1,200,000	5	4.5
Malmö jvab (jv Malmö—Tomelilla; utbet. 1892—94, 96)	1,300,000	1,300,000	5	4.5
Markaryd—Veinge jvab (jv Markaryd—Veinge; utbet. 1897—98, 1900) ⁷	561,000	561,000	5	4.5
Mellersta Södermanlands jvab (jv Stålboga—Malmköping—Skebokvarn; utbet. 1905, 08) ⁸	532,500	532,500	5	4.5
Mellersta Östergötlands nya jvab (jv Vadstena—Odeshög; utbet. 1888—90) ⁹				
Nr 1	—	118,018	76	5
Nr 2	—	118,018	77	5
<i>Summa</i>	300,000	236,037	<i>53</i>	—
Mjölby—Hästhalmens nya jvab (jv Mjölby—Hästholmen; utbet. 1908—10) ¹⁰				
Nr 1	—	280,000	—	5
Nr 2	—	100,000	—	5
<i>Summa</i>	799,600	380,000	—	—
Norra Östergötlands jvab (jv Finspång—Norsholm; utbet. 1883—86).....	500,000	500,000	5	4.5
Norrköping—Söderköping—Vikbolandets jvab ¹¹				
Nr 1 (jv Norrköping—Söderköping och Kummelby—Arkösund; utbet. 1893—95)	653,000	—	—	5
Nr 2 (jv Valdemarsvik—Söderköping med hamnspår till sjön Yxningen; utbet. 1904, 07)	591,500	—	—	5
Nytt lån (regl. 1932).....	—	500,000	—	—
<i>Summa</i>	1,244,500	500,000	—	—
Norsholm—Västervik—Hultsfreds jvab (jv Hultsfred—Västervik och Västervik—Åtvidaberg—Bersbo; utbet. 1877—79) ¹²				
Nr 1	—	1,787,660	27	5.4
Nr 2	—	3,384,321	69	5.4
<i>Summa</i>	3,615,000	5,171,981	<i>96</i>	—
Ruda—Finsjö—Oskarshamns jvab (jv Oskarshamn—Ruda; utbet. 1906—07) ¹³	483,300	483,300	—	5
Ruda—Ålghults jvab (jv Ruda—Ålghult) ¹³				
Nr 1 (utbet. 1920—21, 23)	1,525,000	1,525,000	—	5.4
Nr 2 (utbet. 1924).....	224,000	224,000	—	5.4
<i>Summa</i>	1,749,000	1,749,000	—	—
Sala—Gysinge—Gävle nya jvab (jv Sala—Hagatröm)				
Nr 1 (utbet. 1899—1901) ¹⁴	—	1,284,440	80	5
Nr 2 (regl. 1914) ¹⁵	—	300,049	94	fritt
<i>Summa</i>	1,545, 500	1,584,490	<i>74</i>	—

Inbetalt		Återst. kapital		Anstånds- ränta		Fordran ¹ / ₇ 1932		Fordran ⁸⁰ / ₈ 1933		Förfallet ¹ / ₇ 1932		Förfallet ⁸⁰ / ₈ 1933	
48,388	31	1,075,295	67	118,176	62	1,225,596	75	1,225,635	29	—	—	11,997	13
—	—	827,084	58	129,234	54	996,697	21	1,036,072	43	65,261	81	133,773	61
—	—	—	—	—	—	405,989	72	—	—	360,834	85	—	—
—	—	—	—	47,254	93	528,862	88	86,368	60	27,841	62	39,113	67
—	—	118,018	76	—	—	118,018	76	118,018	76	—	—	—	—
—	—	117,428	67	—	—	131,173	86	137,123	37	12,391	97	19,030	53
—	—	235,447	43	—	—	249,192	13	255,142	13	12,391	97	19,030	53
—	—	280,000	—	—	—	280,000	—	280,000	—	—	—	—	—
—	—	98,431	49	—	—	109,953	10	114,941	—	10,500	—	16,125	—
—	—	378,431	49	—	—	389,953	10	394,941	—	10,500	—	16,125	—
—	—	170,215	32	49,093	75	223,117	64	231,010	87	—	—	25,621	53
—	—	—	—	—	—	486,274	22	—	—	32,781	51	—	—
—	—	—	—	—	—	544,650	42	—	—	29,940	58	—	—
—	—	500,000	—	—	—	—	—	522,500	—	—	—	25,000	—
—	—	500,000	—	—	—	1,030,924	64	522,500	—	62,722	09	25,000	—
—	—	1,636,745	82	—	—	1,673,572	60	1,749,124	70	—	—	98,946	99
—	—	3,255,052	66	—	—	3,336,428	98	3,503,707	31	—	—	187,779	09
—	—	4,891,798	48	—	—	5,010,001	58	5,252,832	01	—	—	286,726	08
—	—	—	—	—	—	1,251,132	55	—	—	798,842	06	—	—
—	—	—	—	—	—	2,478,286	49	—	—	743,455	73	—	—
—	—	—	—	—	—	299,231	18	—	—	70,172	76	—	—
—	—	—	—	—	—	2,777,517	62	—	—	813,628	49	—	—
—	—	1,284,440	80	168,961	48	1,493,402	28	1,533,402	28	40,000	—	80,000	—
—	—	300,049	94	—	—	300,049	94	300,049	94	—	—	—	—
—	—	1,584,490	74	168,961	48	1,793,452	17	1,833,452	17	40,000	—	80,000	—

	Utbetalt	Urspr. belopp	Annuitet	Räntefot
Skara—Timmersdala nya jvab (ogulden köpeskilling för Skara—Timmersdala jv; utlämnat 1925, övertaget från Västergötland—Göteborgs jvab 1929) ¹⁶	352,500	125,000	5.4	5
Skövde—Axvalls jvab (jv Skövde—Axvall; utbet. 1902, 05) ¹⁷	—	535,574 ⁴⁰	—	5
Nr 1 (regl. 1927) ¹⁸	—	—	—	—
Nr 2 (dito)	363,500	386,000	5	4.5
<i>Summa</i>	363,500	931,574⁴⁰	—	—
Slite—Roma jvab (jv Slite—Roma; utbet. 1900, 02) ¹⁹	339,000	50,000	5	4.5
Stockholm—Rimbo jvab (jv Stockholm—Rimbo; regl. 1931) ²⁰	500,000	211,000	5	4.5
Stockholm—Västerås—Bergslagens nya jvab (jv Enköping—Enåker; utbet. 1904—06)	1,028,700	1,028,700	5	4.5
Sävsjöström—Nässjö jvab (jv Sävsjöström—Nässjö; utbet. 1913—16)	2,581,500	2,581,500	5	4.5
Södra Dalarnes jvab				
Nr 1 (jv Krylbo—Borlänge; utbet. 1879—82)	2,375,000	2,375,000	5	4.5
Nr 2 (jv Borlänge—Insjön; utbet. 1883—86)	950,000	950,000	5	4.5
Nr 3 (jv Knippboheden—Rättvik; utbet. 1913, 16)	1,252,000	1,252,000	5	4.5
<i>Summa</i>	4,577,000	4,577,000	—	—
Tidaholms jvab (jv Tidaholm—Vartofta; utbet. 1905—06, 09)	510,000	510,000	5	4.5
Trollhättan—Nossebro nya jvab (ogulden köpeskilling för Trollhättan—Nossebro jv; utlämnat 1925; övertaget från Västergötland—Göteborgs jvab 1929) ¹⁶	555,000	225,000	5.4	5
Uddevalla—Lelångens jvab (jv Uddevalla—Lelången; utbet. 1895—96) ²¹				
Nr 1	—	978,764 ⁹¹	5.4	4.5
Nr 2	—	268,235 ⁰⁹	5.4	5
Nr 3	—	309,520 ¹⁰	5.4	5
<i>Summa</i>	1,247,000	1,556,520¹⁰	—	—
Uddevalla—Vänerns borg—Herrljunga jvab (jv Herrljunga—Vänerns borg—Uddevalla och jvs ombyggnad till normalspårig; utbet. 1865—67, 98) ²²	3,840,000	2,600,000	5	4
Uppsala—Enköpings jvab (jv Uppsala—Enköping; utbet. 1909, 13)	1,040,000	1,040,000	5	4.5
Varberg—Borås jvab (jv Varberg—Borås; utbet. 1879—81)	2,600,000	2,600,000	5	4.5
Varberg—Ätran jvab (jv Varberg—Ullared—Ätran) ²³				
Nr 1	—	150,000	5	4.5
Nr 2	—	350,000	5	4.5
<i>Summa</i>	1,250,000	500,000	—	—

Inbetalt	Återst. kapital	Anstånds- ränta	Fordran ^{1/7} 1932	Fordran ^{30/8} 1933	Förfallet ^{1/7} 1932	Förfallet ^{30/8} 1933
—	120,929	—	126,992 ⁰⁷	120,929	—	—
—	—	23,791 ²⁷	483,740 ⁵⁵	468,813 ⁰¹	459,949 ²⁸	445,021 ⁷⁴
19,800	382,700 ⁵⁵	—	393,834 ²⁷	391,311 ³¹	—	—
19,800	382,700⁵⁵	23,791²⁷	877,574⁸²	860,124³²	459,949²⁸	445,021⁷⁴
—	50,000	—	50,000	50,000	—	—
10,550	208,842 ⁵³	—	214,668 ⁷⁶	213,541 ⁴⁹	—	—
51,435	828,427 ³⁷	126,843	997,127 ⁹³	983,126 ²⁴	—	—
159,075	2,337,133 ⁸³	273,832 ⁸¹	2,739,746 ⁶⁴	2,685,845 ⁵²	—	—
118,750	455,693 ⁹⁷	345,468 ⁷⁵	907,544 ³¹	811,415 ³³	—	—
47,500	591,758 ²⁸	—	625,417 ⁸³	604,998 ³²	—	—
62,600	1,109,776 ⁹²	92,953 ⁵⁷	1,240,087 ⁹⁸	1,227,700 ⁴⁷	—	—
228,850	2,157,229¹²	433,422³²	2,773,050⁰⁷	2,644,115¹²	—	—
25,500	410,710 ⁶¹	43,781 ²⁵	476,808 ⁹⁸	469,842 ¹⁷	—	—
—	218,878 ²⁸	—	218,878 ²⁸	229,828 ²²	—	1,272 ⁴²
—	960,750 ⁷³	—	1,225,857 ⁷⁶	1,280,988 ³³	297,299 ⁸⁷	364,687 ⁸⁴
—	266,035 ⁵⁷	—	348,368 ⁴⁰	365,687 ²³	82,381 ⁶⁹	101,247 ⁹⁹
—	306,982 ⁰³	—	401,986 ⁹⁸	421,971 ⁴²	95,061 ³⁸	116,831 ⁴⁸
—	1,533,768³⁹	—	1,976,213¹⁴	2,068,646⁹⁸	474,742⁹⁴	582,767³¹
35,247 ⁹⁰	857,270 ⁰⁹	—	874,894 ⁰⁴	875,391 ⁷³	98,101 ⁹³	200,127 ⁹⁸
—	1,011,552 ³¹	99,063 ⁶²	1,813,672 ⁶⁶	1,886,266 ³⁹	810,991 ⁶⁸	895,111 ⁶³
130,000	498,864 ⁸⁰	367,638 ⁸⁹	982,963 ⁵⁴	877,728 ¹⁶	—	—
—	—	—	159,494 ²⁴	—	7,637 ⁵⁰	—
—	—	—	350,000	—	—	—
—	—	—	509,494²⁴	—	7,637⁵⁰	—

Inbetalt	Återst. kapital	Anstånds- ränta	Fordran ^{1/7} 1932	Fordran ^{30/6} 1933	Förfallet ^{1/7} 1932	Förfallet ^{30/6} 1933
—	197,000 ⁶⁷	33,985 ⁶²	356,681 ⁰⁶	370,125 ⁰⁶	208,102 ⁰⁸	231,725 [—]
—	825,000 [—]	73,276 ⁹⁵	1,089,113 ⁹⁰	1,140,098 ⁹⁸	189,014 ⁴⁵	244,315 ⁹⁶
—	788,500 [—]	58,809 ⁰⁶	1,681,542 ³⁶	1,745,969 ³⁶	920,959 ⁴⁹	993,670 ²⁷
6,353 ⁴⁸	141,188 ³⁶	26,914 ⁴⁴	172,338 ⁴⁵	172,371 ²⁶	—	10,174 ⁷³
—	158,389 ¹⁴	28,136 ⁸⁵	186,525 ⁹⁹	193,694 ¹¹	—	8,528 ⁶¹
6,353⁴⁸	299,577⁵⁰	55,051²⁹	358,864⁴⁴	366,065³⁷	—	18,703³⁴
—	400,000 [—]	—	400,000 [—]	400,000 [—]	—	—
20,000 [—]	398,000 [—]	—	425,317 ⁹⁸	424,145 ⁷⁶	20,500 [—]	21,560 ⁹⁸
20,000[—]	798,000[—]	—	825,317⁹⁸	824,145⁷⁶	20,500[—]	21,560⁹⁸
—	461,627 ⁷⁹	50,842 ⁷¹	594,428 ³⁷	619,225 ¹³	153,279 ⁴¹	188,593 ⁴¹
—	96,333 ⁷¹	—	112,704 ⁸⁹	117,854 ⁹²	37,981 ⁴⁹	45,975 ⁵²
—	248,500 [—]	22,803 ⁶⁹	318,609 ⁶⁸	333,498 ³⁸	53,647 ⁴⁷	70,292 ⁶⁸
—	806,461⁵⁰	73,646⁴⁰	1,025,742⁹⁴	1,070,578³⁸	244,908³⁷	304,861⁵⁶
—	1,303,271 ⁰³	177,766 ⁷⁴	1,481,037 ⁷⁷	1,481,037 ⁷⁷	—	—
—	1,103,352 ¹³	—	1,103,352 ¹³	1,103,352 ¹³	—	—
—	241,014 ⁴¹	35,898 ⁸⁸	276,913 ²⁹	276,913 ²⁹	—	—
—	113,422 ¹⁰	—	113,422 ¹⁰	113,422 ¹⁰	—	—
—	2,761,059⁶⁷	213,665⁶²	2,974,725²⁹	2,974,725²⁹	—	—
—	—	—	1,305,236 ⁰⁷	—	411,408 ²⁴	—
—	—	—	497,908 ²⁹	—	142,673 ³²	—
—	—	—	1,803,144³⁶	—	554,081⁵⁶	—
—	200,000 [—]	—	—	200,000 [—]	—	—
1,413,789⁵⁸	38,317,993⁴¹	3,809,258¹⁷	57,627,328⁶³	48,019,634⁸⁸	7,881,372³⁷	6,203,786⁶⁰

⁴ Jv har fr. o. m. 1 juli 1932 övertagits av statens järnvägar varvid till statens järnvägars fond överförts det återstående kapitalbeloppet 1,543,171 kr. 64 öre. Återstoden, 545,582 kr. 20 öre utgörande upplåtna räntor och anståndsränta, har avskrivits.

⁵ Lånet blev jämlikt medgivande av 1904 års riksdag dels genom avskrivning och dels genom avbetalning nedsatt till ett kapitalbelopp av 500,000 kr.

⁶ År 1931 ha 790,709 kr. 21 öre avskrivits. Av återstoden av bolagets skuld ha bildats två nya lån. Ränta debiteras icke och annuitet erlägges icke för tiden till den 1 juli 1939. Å lån nr 1 erlägges annuitet första gången den 30 juni 1940 och i fråga om lån

nr 2 äga riksgäldsfullmäktige påfordra erläggande av annuitet fr. o. m. den 1 juli 1939, om bolagets ställning så befinnes medgiva.

⁷ Vid statens järnvägars övertagande av jv har till statens järnvägars fond överförts det återstående kapitalbeloppet 561,000 kr. Återstoden av skulden, 405,989 kr. 72 öre utgörande upplupna räntor och anståndsrenta, har under budgetåret avskrivits.

⁸ Jv har fr. o. m. 1 juli 1932 övertagits av statens järnvägar, varvid till statens järnvägars fond överförts återstående kapitalskuld 442,552 kr. 41 öre.

⁹ År 1928 övertogs Mellersta Östergötlands jvabs lån av Mellersta Östergötlands nya jvab. Annuitet skulle t. v. endast utgå å halva lånebeloppet. Se 1929 års berättelse sid. 202. År 1931 har bolaget avträtt sin egendom till konkurs. Utredning pågår f. n. angående rekonstruktion av bolaget.

¹⁰ Å Mjölby—Hästhalmens nya jvabs lån ha år 1927 avskrivits 1,192,486 kr. 74 öre. Annuitet erlägges t. v. endast å 100,000 kr.

¹¹ Enl. k. res. ¹⁸/₃ 1932 må under vissa villkor av bolagets kapital- och ränteskuld bildas ett nytt lån å 500,000 kr. och återstående del avskrivnas. Detta har under budgetåret verkställts, varvid 530,924 kr. 64 öre avskrivits.

¹² Norsholm—Västervik—Hultsfreds jvabs båda lån ha bildats vid den reglering av bolagets skuld, som ägde rum år 1924. Se 1925 års berättelse sid. 200.

¹³ Bolaget avträdde år 1931 sin egendom till konkurs. Jv inköptes då av staten men har under budgetåret försålts till ett nytt bolag, Östra Smålands jvab. Köpeskillingen 200,000 kr. bildar ett nytt lån för sistnämnda bolag. Å de ursprungliga tre lånen ha avskrivits sammanlagt 3,828,650 kr. 17 öre.

¹⁴ Å detta lån har år 1929 avskrivits 203,964 kr. 2 öre. Ränta utgår till den ¹/₁₀ 1933 endast med 40,000 kr. Annuitet utgår icke intill den ¹/₁₀ 1934.

¹⁵ Detta lån har bildats genom kapitalisering av förfallna belopp å äldre statslån. Se 1914 års berättelse sid. 229.

¹⁶ Löpande lånet uppkommet vid jvs försäljning till Västergötland—Göteborgs jvab. Se 1925 års berättelse sid. 228. Anstånd med räntebetaling har beviljats för åren 1932—34, för Skara—Timmersdala jvab. Därvid har tidigare uppdebiterad ränta krediterats bolaget, vilket förklarar, att statsverkets fordran nedgått, fast ingen inbetalning under året ägt rum.

¹⁷ Båda lånen ha uppkommit vid den reglering av bolagets skuld å det ursprungliga lånet, som ägde rum år 1927. Se 1927 års berättelse sid. 152.

¹⁸ I samband med erläggande av annuitet å lån nr 2 avskrivnas årligen 37,000 kr., som i första hand avse ränta å den del av lån nr 1, som ej utgör anståndsrenta, beräknad efter 5 procent. Å lån nr 1 upptagen anståndsrenta ingår i summan för lånebeloppet.

¹⁹ År 1926 avskrevos 30,000 kr. och år 1928 647,472 kr. 74 öre. Ränta debiteras ej och annuitet erlägges ej för tiden till den 1 juli 1937.

²⁰ År 1931 ersattes, efter verkställd inbetalning av visst skillnadsbelopp och avskrivning å anståndsrenta, återstående kapital- och ränteskuld med ett nytt lån å 211,000 kr.

²¹ Lånen ha bildats vid den reglering av bolagets skuld, som ägde rum år 1925. Se 1925 års berättelse sid. 112.

²² Lånet reglerat vid sista utbetalningen år 1898.

²³ Å bolagets lån hava år 1927 avskrivits 400,000 kr. och år 1931 1,832,399 kr. 51 öre. Återstående skuld 500,000 kr. uppdelades på två lån. Sedan bolaget år 1931 trätt i konkurs, har jv inköpts av staten och under budgetåret har 209,494 kr. 24 öre avskrivits. Återstående 300,000 kr. äro bokförda bland fondens tillgångar. Jv har utarrenderats till Halmstad—Nässjö jvab.

²⁴ Ölands jvab har fr. o. m. den ¹/₁ 1928 övertagit Borgholm—Böda jvabs lån å 419,000 kr. och Södra Ölands jvabs lån å 950,000 kr., vilka båda lån jämte ränteskuld den ³¹/₁₂ 1927 beräknats uppgå till 2,986,416 kr. 30 öre. Denna låneskuld nedskrevs till 800,000 kr. Ränta och annuitet utgå t. v. endast å halva beloppet.

²⁵ Lånet har bildats genom kapitalisering av förfallna belopp å äldre statslån. Se 1910 års berättelse sid. 242.

²⁶ År 1932 ha å lånen avskrivits tillsammans 190,415 kr. 74 öre, utgörande oguldna räntor. Annuitet skall inbetalas först fr. o. m. år 1935.

²⁷ Lånet bildat genom kapitalisering av förfallna belopp å lån nr 1. Se 1916 års berättelse sid. 230.

²⁸ Lånet bildat genom kapitalisering av förfallna belopp å lån nr 3. Se 1922 års berättelse sid. 183.

²⁹ Bolaget försattes år 1931 i konkurs. Jv inropades på exekutiv auktion av riksgäldskontoret år 1933 för 180,000 kr., till vilket belopp den upptagits i fondens tillgångar. Återstående skulden 1,693,184 kr. 4 öre har avskrivits.

³⁰ Se not 13.

Såsom framgår av förestående sammanställning uppgingo fondens vid budgetårets slut förfallna fordringar å utestående lån till 6,203,786 kronor 60 öre mot 7,881,372 kronor 37 öre vid budgetårets början, vilket innebär en minskning med 1,677,585 kronor 77 öre, varvid emellertid bör beaktas att under budgetåret avskrivits 7,298,975 kronor 77 öre.

Genom avskrivning eller på annat sätt hava följande förluster hos riksgäldskontoret uppkommit å de statslån, som utlämnats från allmänna järnvägslånefonden till nedan nämnda järnvägsaktiebolag. I resp. summor äro inräknade även de belopp, till vilka de av staten övertagna järnvägarna bokförts vid överföringen till statens järnvägars fond.

Vislanda—Bolmens	järnvägsaktiebolag (år 1905)...	kronor ¹	986,198: 22
Länna—Norrtälje	d:o (år 1905) ...	» ²	1,127,872: 81
Svartälvs	d:o (år 1910)...	» ³	774,693: 83
Siljans	d:o (år 1911)...	» ⁴	601,169: 79
Sala—Gysinge—Gävle	d:o (åren 1913, 1929).....	» ⁵	466,964: 02
Skara—Timmersdala	d:o (åren 1920, 1925).....	» ⁶	436,153: 57
Lindfors—Bosjöns	d:o (år 1921)...	» ⁷	98,249: 92
Landskrona—Kävlinge—Sjöbo	d:o (år 1924) ...	» ⁸	2,570,044: 13
Trollhättan—Nossebro	d:o (år 1925)....	» ⁹	621,021: 75
Uddevallå—Lelångens	d:o (år 1925)...	» ¹⁰	65,970: 87
Slite—Roma	d:o (åren 1926, 1928).....	» ¹¹	677,472: 74
Varberg—Ätrans	d:o (åren 1927, 1931, 1933,	» ¹²	2,441,893: 75

¹ Se 1905 års berättelse sid. 140.

² Se 1905 års berättelse sid. 170.

³ Järnvägen, som överförts till S. J., är där bokförd till ett värde av 399,000 kronor, vilken summa ingår i ovannämnda belopp. Se vidare 1910 års berättelse sid. 326.

⁴ Se 1912 års berättelse sid. 136.

⁵ Se 1915 års berättelse sid. 229 och 1929 års berättelse sid. 140.

⁶ Utgör riksgäldskontorets fordran hos bolaget, 561,153 kronor 57 öre, minskad med den köpeskilling, 125,000 kronor för vilken Skara—Timmersdala järnväg försålts. Se sid. 238 i 1921 års berättelse och sid. 228 i 1925 års berättelse.

⁷ Utgör riksgäldskontorets fordran hos bolaget, 113,249 kronor 92 öre, minskad med den köpeskilling, 15,000 kronor, för vilken Lindfors—Bosjöns järnväg försålts. Se sid. 239 i 1921 års berättelse och sid. 229 i 1922 års berättelse.

⁸ Håri ingå 1,360,000 kronor till vilket värde Kävlinge—Sjöbo järnväg bokförts vid dess överföring till S. J. Se sid. 215 i 1924 års berättelse och sid. 226 i 1925 års berättelse.

⁹ Utgör riksgäldskontorets fordran hos bolaget, 846,021 kronor 75 öre, minskad med den köpeskilling, 225,000 kronor, för vilken Trollhättan—Nossebro järnväg försålts. Se sid. 228 i 1925 års berättelse.

¹⁰ Kapitaliserad anståndsran avskriven i samband med lånets inlösning.

¹¹ Se sid. 138 i 1926 års berättelse och sid. 200 och 201 i 1928 års berättelse.

¹² Se sid. 172 i 1927 års berättelse och sid. 151 i 1930 års berättelse samt sid. 30 not 23.

Lidköping—Kållands	järnvägsaktiebolag (åren 1927,	1930).....	kronor ¹	681,897: 06
Mjölby—Hästholmens nya	d:o	(år 1927)...	» ²	1,192,486: 74
Skövde—Axvalls	d:o	(åren 1927		
		—1933) ...	» ³	222,000: —
Ölands	d:o	(år 1928) ...	» ⁴	2,186,416: 30
Klintehamn—Roma	d:o	(år 1931) ...	» ⁵	790,709: 21
Markaryd—Veinge	d:o	(år 1931, 1933)	» ⁶	966,989: 72
Hässleholm—Markaryds d:o	d:o	(år 1931)...	» ⁷	7,060: 43
Stockholm—Rimbo	d:o	(år 1931)...	» ⁷	47,605: 08
Eksjö—Österbymo	d:o	(år 1932)...	» ⁸	657,048: 69
Norra Södermanlands	d:o	(år 1932)...	» ⁹	3,552,535: 80
Östra Centralbanans	d:o	(år 1932) ...	» ¹⁰	190,415: 74
Halmstad—Bolmens	d:o	(år 1933) ...	» ¹¹	298,150: 76
Härnösand—Sollefteå	d:o	(år 1933)...	» ¹²	2,088,753: 84
Mellersta Södermanlands	d:o	(år 1933)...	» ¹³	442,552: 41
Norrköping—Söderköping—				
Vikbolandets	d:o	(år 1933)...	» ¹⁴	530,924: 64
Ruda—Finsjö—Oskarshamns	d:o	(år 1933)...	» ¹⁵	951,132: 55
Ruda—Älghults	d:o	(år 1933)...	» ¹⁵	2,627,517: 62
Ruda—Finsjö—Oskarshamns				
och Ruda—Älghults	d:o	(år 1933)...	» ¹⁵	250,000: —
Östra Värends	d:o	(år 1933) ...	» ¹⁶	1,693,184: 04
				<u>Summa kronor 30,245,086: 03</u>

Omnämnas bör att riksgäldskontoret utöver här angivna förluster å lån från järnväglånefonden jämväl åsamkats förluster å från bibanelåne-

¹ Utgör riksgäldskontorets fordran hos bolaget, 777,797 kronor 6 öre, minskad med den köpeskillning, 95,900 kronor, för vilken Lidköping—Tuns järnväg med rullande materiel och inventarier blivit försäld. Se sid. 236 i 1928 års berättelse.

² Se sid. 179 i 1927 års berättelse.

³ Se sid. 153 i 1927 års berättelse. Se också denna berättelse sid. 30 not 18.

⁴ Se 1929 års berättelse sid. 223.

⁵ Se sid. 136 i 1929 års berättelse.

⁶ Järnvägen har vid överförandet till S. J. uppförts till 561,000 kronor. Se sid. 107 i 1930 års berättelse.

⁷ Kapitaliserad anståndsrenta avskriven i samband med lånets inlösning.

⁸ Se 1931 års berättelse sid. 79.

⁹ Här ingå 1,601,869 kronor 44 öre till vilket belopp järnvägen upptagits vid dess överförande till S. J. Se sid. 98 i 1931 års berättelse.

¹⁰ Se sid. 31 not. 26.

¹¹ Se sid. 28 not. 3.

¹² Se sid. 29 not. 4.

¹³ Se sid. 30 not. 8.

¹⁴ Se sid. 30 not. 11.

¹⁵ Se sid. 30 not. 13.

¹⁶ Se sid. 30 not. 29.

fonden utlämnade lån. För Limesforsen—Särna järnvägsaktiebolag uppgår denna förlust till 5,463,113 kronor 67 öre (se vidare härom å sid. 34 i 1932 års berättelse) samt för Amål—Årjängs järnvägsaktiebolag till 6,595,607 kronor 24 öre (se därom sid. 34). Sammanlagt ha alltså avskrivits 42,303,806 kronor 94 öre.

Beslutade men den 30 juni 1933 ej genomförda avskrivningar uppgå för nedan nämnda järnvägsaktiebolag till följande belopp:

Skövde—Axvalls	järnvägsaktiebolag (år 1927)....	kronor ¹	468,813: 01
Mellersta Södermanlands	d:o	(år 1932)....	» ² 86,368: 60

Då statslån till järnvägsföretag utgått jämväl från bibanelånefonden och från fonden för låneunderstöd, hava revisorerna för att erhålla en samlad bild av omfattningen av riksgäldskontorets befattning med låneverksamheten till de enskilda järnvägarna ansett sig böra i nedanstående tabell lämna ett sammandrag av de hos sistnämnda fonder och allmänna järnvägslånefonden redovisade järnvägslånen.

¹ Dessutom årligen upplupen ränta. Avskrivs successivt jämlikt medgivande av 1927 års riksdag. Se sid. 30 not. 18.

² Järnvägen har vid överförande till S. J. upptagits till ett bokfört värde av 442,552 kronor 41 öre. Skillnaden mellan skulden och detta bokförda värde skall avskrivas, sedan eventuellt vid bolagets likvidation inflytande belopp avräknats.

	Allmänna järnvägs-lånefonden	Bibanelånefonden	Fonden för låneunderstöd	Summa
Fordringar den 1 juli 1932:				
Icke förfallna	49,745,966 ²⁶	16,116,590 ²⁸	17,593,316 ⁹⁰	83,455,862 ⁴⁴
Kapital	44,003,016 ¹⁰	14,571,369 ⁶⁰	17,135,090 ⁷⁸	75,709,476 ⁴³
Ränta	1,050,950 ⁹⁸	191,826 ¹⁶	458,225 ¹⁷	1,701,002 ²⁰
Anståndsrenta	4,691,989 ²⁸	1,353,394 ⁵²	—	6,045,383 ⁷⁵
Förfallna	7,881,372 ³⁷	1,638,759 ⁵⁰	1,523,014 ⁴¹	11,043,146 ²⁸
Kapital	1,119,027 ⁸⁵	23,030 ⁴⁰	142,177 ⁴⁹	1,284,235 ⁷⁴
Ränta	6,762,344 ⁵²	1,615,729 ¹⁰	1,380,836 ⁹²	9,758,910 ⁵⁴
Summa	57,627,828 ⁶⁸	17,755,349 ⁷⁸	19,116,330 ⁸¹	94,499,008 ⁷²
Fordringar den 30 juni 1933:				
Icke förfallna	42,295,848 ²⁸	10,160,167 ³⁷	17,514,807 ⁸⁶	69,970,823 ⁵¹
Kapital	37,676,359 ²⁷	9,089,187 ⁶⁸	17,058,626 ⁹⁹	63,824,173 ⁹⁴
Ränta	810,230 ⁸⁴	95,173 ¹⁸	456,180 ⁸⁷	1,361,584 ⁸⁴
Anståndsrenta	3,809,258 ¹⁷	975,806 ⁵⁶	—	4,785,064 ⁷³
Förfallna	6,203,786 ⁶⁰	1,499,895 ²²	2,563,582 ⁶³	10,267,264 ⁴⁵
Kapital	1,121,634 ¹⁴	47,212 ⁸²	218,641 ²⁸	1,387,487 ⁶⁹
Ränta	5,082,152 ⁴⁶	1,452,682 ⁹⁰	2,344,941 ⁴⁰	8,879,776 ⁷⁶
Summa	48,499,634 ⁸⁸	11,660,062 ⁵⁹	20,078,390 ⁴⁹	80,238,087 ⁹⁶
Inbetalningar under budgetåret 1932/33:				
Kapital	625,476 ²⁴	—	—	625,476 ²⁴
Ränta	788,313 ³⁴	—	—	788,313 ³⁴
Summa	1,413,789 ⁵⁸	—	—	1,413,789 ⁵⁸

Bibanelånefonden.

Bibanelånefondens *inkomster* under budgetåret uppgående till 500,320 kronor 5 öre hänföra sig uteslutande till upplupna räntor.

Såsom framgår av efterföljande specifikation över utestående lån ha under budgetåret varken amorteringar eller förfallna räntor inbetalats.

Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag försattes den 1 juli 1932 i konkurs. Vid exekutiv auktion den 23 januari 1933 inropades huvudlinjen Åmål—Årjäng med bibanan Hallanda—Kättilstorp och hamnspåret Åmål—Örnäs-viken av riksgäldskontoret för statens räkning för 500,000 kronor. Riksgäldskontorets fordran uppgick den 6 mars 1933 till 7,095,607 kronor 24 öre. Järnvägen har bokförts till ett värde av 500,000 kronor och 6,595,607 kronor 24 öre ha avskrivits.

Specifikation av utestående lån.

	Utbetalt belopp	Annuitet %	Räntefot %	Återstående kapitalskuld den 30 juni 1933	Anstånds- ränta	Statsverkets fordran		Den förfallna delen av skulden	
						den 1 juli 1932	den 30 juni 1933	den 1 juli 1932	den 30 juni 1933
Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag (järnvägen Billingsfors—Arvika)									
Nr 1 (utbet. 1916, 23, 25, 29)	5,622,000	5.4	² / ₃ av lånet 5%, återstoden räntefritt	5,622,000	635,216 ⁵⁷	7,167,183 ⁶⁹	7,399,621 ¹⁵	862,742 ³²	1,111,183 ⁷⁴
Nr 2 (utbet. 1925, 27, 29)...	3,014,400	5.4	dito	3,014,400	340,589 ⁹⁹	3,644,772 ²⁶	3,760,441 ⁴⁴	264,461 ⁸¹	388,711 ⁴⁶
Summa	8,636,400	—	—	8,636,400	975,806⁵⁶	10,811,955⁹⁶	11,160,062⁵⁹	1,127,203⁶³	1,499,895²²
Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag									
Nr 1 (järnvägen Åmål—Årjäng; utbet. 1917—18, 27—28, 31)	3,273,750	¹ 5.4	dito	—	—	4,087,123 ⁷⁴	—	381,223 ²⁸	—
Nr 2 (dito; utbet. 1925—27, 31)	² 2,326,250	5.4	5	—	—	2,489,445 ¹³	—	124,424 ³⁰	—
Nr 3 (hamnspår Åmål—Örnäs; utbet. 1929—31) ...	² 183,000	5.4	5	—	—	183,000	—	—	—
Nr 4 (rullande materiel; utbet. 1929, 31)	² 175,000	5.4	5	—	—	183,824 ⁹⁶	—	5,908 ²⁹	—
Summa	5,958,000	—	—	—	—	6,943,393⁸³	—	511,555⁸⁷	—
Totalsumma	14,594,400	—	—	8,636,400	975,806⁵⁶	17,755,349⁷⁸	11,160,062⁵⁹	1,638,759⁵⁰	1,499,895²²

¹ Annuitet skulle beräknas å ¹/₃ av lånet först år 1977.

² Av detta belopp utgjorde två tredjedelar lån och en tredjedel anslag utan återbetalningsskyldighet. Sistnämnda andel skulle dock återbetalas i händelse staten inlöste järnvägen.

Allmänna byggnadslånefonden.

Allmänna byggnadslånefondens *inkomster* under budgetåret, 21,478 kronor 46 öre, utgöras av upplupna räntor.

Under budgetåret influtna kapitalavbetalningar uppgående till 27,823 kronor 72 öre hava tillgodoförts budgeteten under rubriken: I anspråk tagna kapitaltillgångar.

Specifikation av

	Utbetalt belopp	Löpande låns ursprungliga belopp
<i>a) Byggnadslån:</i>		
Linköpings domkyrka (fullbordande av tornbyggnad)		
Nr 1 (utbet. 1883) ¹	30,000	30,000
Nr 2 (utbet. 1888) ²	30,000	30,000
Summa	60,000	60,000
Skara domkyrka (restaurationsarbeten; utbet. 1893) ³	40,000	2,785 67
Västerås domkyrka (reparationer; utbet. 1860)	28,000	28,000
<i>b) Tomtregleringslån:</i>		
Luleå stad (genomförande av ny tomtreglering; utbet. 1889)...	100,000	100,000
Mariestads stad (genomförande av ny tomtreglering; utbet. 1897)	150,000	150,000
Umeå stad (genomförande av ny tomtreglering; utbet. 1890)	200,000	200,000
Åmåls stad (genomförande av ny tomtreglering; utbet. 1903)	300,000	300,000
<i>c) Lån till kanal- och slussanläggningar:</i>		
Kinda kanals a.-b. (utsträckning av Kinda båtled medelst kanalisering av Stångån från sjön Rengen till Linköpings hamn; utbet. 1865, 67-70).....	437,500	437,500
Totalsumma	1,315,500	1,278,285 67

¹ Å detta lån ha år 1922 avskrivits 12,195 kronor 52 öre, utgörande oguldna räntor.

² Å detta lån ha år 1923 avskrivits 14,277 kronor 27 öre, utgörande oguldna räntor.

³ Å detta lån ha år 1915 avskrivits 27,000 kronor.

De från fonden utbetalda ännu kvarstående lånen framgå av nedanstående sammanställning.

Såsom specifikationen utvisar, hava de ränte- och amorteringsbelopp, som t. o. m. den 30 juni 1933 förfallit till betalning, inbetalts av samtliga låntagare med undantag av Kinda kanals aktiebolag.

utestående lån.

Annuitet %	Räntefot %	Under budgetåret 1932/33 verkställd inbetalning	Återstående kapitalskuld 30 juni 1933	Statsverkets fordran		Den förfallna delen av skulden			
				den 1 juli 1932	den 30 juni 1933	den 1 juli 1932	den 30 juni 1933	den 1 juli 1932	den 30 juni 1933
5	4	1,500 —	9,067 98	10,328 62	9,217 10	—	—	—	—
5	4	1,500 —	14,113 60	15,305 —	14,388 08	—	—	—	—
—	—	3,000 —	23,181 58	25,633 62	23,605 18	—	—	—	—
182.71 årligen	4	182 71	490 27	661 62	501 27	—	—	—	—
—	fritt	—	28,000 —	28,000 —	28,000 —	—	—	—	—
5	4	5,000 —	4,974 52	9,782 70	5,074 01	—	—	—	—
4.6	3.6	6,900 —	62,455 80	68,150 28	63,579 60	—	—	—	—
5	4	10,000 —	19,181 67	28,620 49	19,565 80	—	—	—	—
5	4	15,000 —	175,062 26	186,407 21	178,563 51	—	—	—	—
5	3	—	325,431 77	564,624 04	574,386 99	564,624 04	—	574,386 99	—
—	—	40,082 71	638,777 87	911,879 96	893,275 71	564,624 04	—	574,386 99	—

Spannmålskreditfonden.

Fondens tillgångar uppgingo vid budgetårets ingång till 2,009,866 kronor 46 öre och vid dess slut till 2,550,155 kronor 6 öre. I förstnämnda belopp ingå ränteinkomster för budgetåret 1931/32 med 9,866 kronor 46 öre, vilka under påföljande budgetår tillförts statsregleringen. Under budgetåret 1932/33 influtna räntor, 50,155 kronor 6 öre, redovisas i vid samma budgetårs utgång upptagna tillgångar. Fondens nettofordran hos låntagare uppgick den 30 juni 1933 till 1,382,163 kronor 7 öre mot 147,921 kronor 75 öre den 1 juli 1932.

Beträffande beviljade krediter, räntesatser och dylikt hänvisas till riksgäldskontorets årsbok sid. 45.

Fonden för låneunderstöd.

Inkomsterna för fonden för låneunderstöd, 1,662,992 kronor 15 öre, avse låntagarna under budgetåret debiterade räntemedel.

Under budgetåret hava med anlitande av beviljade lånemedelsanslag utbetalats ett lån å 800,000 kronor till Sydsvenska kraftaktiebolaget.

Utgifterna 14,914 kronor 51 öre avse avskrivning å utlämnat lån till hemmansägaren Seth A. Holmgren.

Fondens tillgångar hava vid budgetårets början och slut uppgått till följande belopp:

	Den 1 juli 1932 Kronor	Den 30 juni 1933 Kronor
Utbetalda lån.....	31,741,605: 72	31,849,003: 36
Utestående räntefordringar	2,144,054: 96	3,098,094: 31
Summa	33,885,660: 68	34,947,097: 67
Å fonden kvarstående, ej utbetalda lånemedelsanslag	216,360: —	216,360: —
Influtna kapitalavbetalningar, ej till- godoförda riksstaten	802,563: 78	711,333: 75
Summa kronor	34,904,584: 46	35,874,791: 42

Det å fonden kvarstående ej utbetalda lånemedelsanslaget utgöres av i riksstaten för budgetåret 1927/28 anvisat anslag till lån åt Ostkustbanans aktiebolag.

Fördelningen av kvarstående utbetalda lån och utestående fordringar framgår av efterföljande specifikation.

Specifikation av

	Utbetalt belopp
a) Lån till Ostkustbanans ab:	
Nr 4 (jv Gävle—Härnösand; utbet. 1925—26).....	11,500,000
Nr 5 (dito; utbet. 1926—27)	3,000,000
Nr 6 (rullande materiel; utbet. 1925)	1,444,545
Nr 7 (dito; utbet. 1926).....	782,180
Nr 8 (inlösen av Norra Hälsinglands jv m. m.; utbet. 1927) ¹	555,095
Summa	17,281,820
b) Övriga lån från fonden:	
Drottning Sophias skyddshem (utbet. 1925).....	10,000
Flygstyrelsen (utbet. 1930) ²	600,000
Föreningen Bergsbyns kalkbruk u. p. a. (utbet. 1925)	25,000
Föreningen Nederkalix industri u. p. a. (utbet. 1928—29)	1,597,700
Föreningen till minne av Konung Oscar I och Drottning Josephina ...	
Nr 1 (utbet. 1926, 31)	200,000
Nr 2 (utbet. 1926)	350,000
Nr 3 (utbet. 1929—30) ³	100,000
Summa	650,000
Göteborgs diakonissällskap	
Nr 1 (utbet. 1929)	135,000
Nr 2 (utbet. 1931)	25,000
Summa	160,000
Hantverksskolan för blinda i Kristinehamn (utbet. 1922)	
	20,000
Hemmansägaren Seth A. Holmgren (utbet. 1929—31)¹⁰	
	25,000
Kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå (utbet. 1928)⁶	
	14,000
Röda korset. Överstyrelsen för svenska föreningen (utb. 1921).....	
	359,780
Samariterhemmet i Uppsala (utbet. 1927)	
	100,000
Stockholms kyrkliga skyddshemsförening	
Nr 1 (utbet. 1929)	100,000
Nr 2 (utbet. 1930)	82,000
Summa	182,000
Stockholms stadsmission	
Nr 1 (utbet. 1927)	145,000
Nr 2 (utbet. 1928)	10,000
Nr 3 (utbet. 1931)	100,000
Summa	255,000

utestående lån.

Annuitet %	Räntefot %	Under budgetåret 1932/33 verkställd inbetalning	Återstående kapitalskuld 30 juni 1933	Statsverkets fordran		Den förfallna delen av skulden	
				den 1 juli 1932	den 30 juni 1933	den 1 juli 1932	den 30 juni 1933
5.4	5	—	11,500,000	12,631,474	13,267,096	940,632	1,628,237
5.4	5	—	3,000,000	3,391,605	3,562,319	341,820	526,095
5.4	5	—	1,444,545	1,586,558	1,666,442	88,193	174,739
5.4	5	—	782,180	884,281	928,791	89,121	137,166
5.4	5	—	550,543	622,410	653,740	63,247	97,344
—	—	—	17,277,268	19,116,330	20,078,390	1,523,014	2,563,582
—	5	500	10,000	10,250	10,250	—	—
—	5	30,000	600,000	600,000	600,000	—	—
1/18 årligen	5	2,291	16,666	18,306	16,898	—	—
—	5	75,648	1,512,970	1,588,618	1,588,618	246,550	342,412
—	5	10,000	200,000	205,000	205,000	5,000	5,000
—	5	17,500	350,000	358,750	358,750	8,750	8,750
—	5	4,355	100,000	102,500	102,500	2,500	2,500
—	—	31,855	650,000	666,250	666,250	16,250	16,250
—	5	6,750	135,000	138,375	138,375	3,375	3,375
—	5	1,791	25,000	25,000	25,625	—	625
—	—	8,541	160,000	163,375	164,000	3,375	4,000
—	fritt	—	20,000	20,000	20,000	—	—
1/18 årligen	5	—	12,500	26,865	12,864	2,565	—
—	fritt	—	14,000	14,000	14,000	—	—
—	fritt	—	359,780	359,780	359,780	—	—
—	5	5,000	100,000	102,500	102,500	2,500	2,500
—	5	5,000	100,000	102,500	102,500	2,500	2,500
—	5	—	82,000	82,000	82,000	—	—
—	—	5,000	182,000	184,500	184,500	2,500	2,500
—	5	7,250	145,000	148,625	148,625	3,625	3,625
—	5	500	10,000	10,250	10,250	250	250
—	5	4,583	100,000	102,500	102,500	2,500	2,500
—	—	12,333	255,000	261,375	261,375	6,375	6,375

	Utbetalt
Svenska amerikalinjen (utbet. 1927—28).....	6,000,000 —
Svenska diakonissällskapet	
Nr 1 (utbet. 1919).....	155,000 —
Nr 2 (utbet. 1920).....	⁹ 39,000 —
Summa	194,000 —
Svenska mosskulturföreningen	
Nr 1 (utbet. 1922).....	80,000 —
Nr 2 (utbet. 1923—24).....	40,000 —
Summa	120,000 —
Spetsbergen, Nya svenska stenkolsab. (utbet. 1923—24).....	⁹ 1,500,000 —
Sydsvenska kraftab	
Nr 1 (utbet. 1929—30).....	4,700,000 —
Nr 2 (utbet. 1932).....	800,000 —
Summa	5,500,000 —
Växjö domkyrka (utbet. 1923).....	20,000 —
Summa	84,614,300 —

¹ Anvisade beloppet utgör 771,455 kronor.

² Lån till visst industriföretag för flygmotortillverkning.

³ Annuiteten uppgår till 2,000 kronor för varje under budgetåret till flygstyrelsen eller annan köpare levererad motor.

⁴ Insatt på giroräkning inom behörig tid men ej bokfört under budgetåret.

⁵ Annuitet erlägges enligt särskild plan.

⁶ Av andra statsinkomster än lånemedel.

⁷ Kapitalavbetalning från år 1934 med $\frac{1}{10}$ årligen.

⁸ Anvisade beloppet uppgår till 65,000 kronor.

⁹ Beloppet nedskrivet till det belopp, staten såsom fordringsägare erhöi i utdelning hos Svenska stenkolsaktiebolaget Spetsbergen i likvidation.

¹⁰ Under budgetåret ha avskrivits 14,914 kronor 51 öre, därav 12,500 kronor å kapital-skulden.

Annuitet	Räntefot	Inbetalt	Återst. kapital	Fordran ^{1/7} 1932	Fordran ^{30/8} 1933	Förfallet ^{1/7} 1932	Förfallet ^{30/8} 1933
7	5	870,000	4,800,000	5,535,000	4,920,000	—	—
—	5 5	8,525	155,000	155,000	159,262 ⁵⁰	—	—
—	5.5	2,145	39,000	39,000	40,072 ⁵⁰	—	—
—	—	10,670	194,000	194,000	199,335	—	—
—	fritt	—	80,000	80,000	80,000	—	—
—	fritt	—	40,000	40,000	40,000	—	—
—	—	—	120,000	120,000	120,000	—	—
—	fritt	—	229,869 ⁵⁰	229,869 ⁵⁰	229,869 ⁵⁰	—	—
274,000 kr. årl.	4.85	274,000	4,541,834 ¹⁹	4,648,741 ⁷⁴	4,596,292 ⁰⁴	—	—
46,000 kr. årl.	4.74	60,800 ³¹	773,114 ⁷⁹	5,898 ⁶⁷	782,174 ⁴¹	—	—
—	—	334,800 ³¹	5,314,948 ⁹⁸	4,654,640 ⁴¹	5,378,466 ⁴⁵	—	—
—	fritt	—	20,000	20,000	20,000	—	—
—	—	1,386,640 ⁶⁵	31,849,003 ³⁶	33,885,660 ⁶⁸	34,947,097 ⁶⁷	1,803,130 ⁷⁸	2,937,620 ¹⁸

Fonden för förlag till statsverket.

Fonden utvisade den 30 juni 1933 följande tillgångar:

Fordringar av statsverket	kronor 41,705,664: 04
Innestående i riksgäldskontoret	» 5,745,619: 64
Summa kronor	47,451,283: 68

Fondens behållning har under budgetåret 1932/33 ökats med 13,027,957 kronor 72 öre, varom redogörelse lämnas i riksgäldskontorets årsbok sid. 45.

Beträffande specifikation av fondens fordringar hos statsverket hänvisas till samma årsbok sid. 69.

Fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus.

Fondens behållning uppgick vid budgetårets såväl början som slut till 1,229,301 kronor 26 öre, av vilken summa 1,201,301 kronor 15 öre redovisas såsom fordran hos lagerhus- och fryshusstyrelsen och 28,000 kronor 11 öre voro innestående i riksgäldskontoret.

Statsverket har hittills icke tillförts några direkta inkomster från fonden.

Fonden för varukredit.

Tillgångarna å fonden, som vid budgetårets ingång uppgingo till 7,344,139 kronor 42 öre, utgjorde vid budgetårets slut 7,294,331 kronor 10 öre, varav 6,516,490 kronor 97 öre redovisades som kapitalfodran å utlämnade varukrediter och 777,840 kronor 13 öre inestodo i riksgäldskontoret. Av fondens kapitalmedel hava 49,808 kronor 32 öre tagits i anspråk för statsregleringen under budgetåret.

Fonden för mötande av förluster å aktiebolaget Kreditkassan av år 1922.

Fondens behållning, som vid budgetårets början uppgick till 41,000,000 kronor, har till följd av anvisat kapitalökningsanslag å 5,000,000 kronor stigit till 46,000,000 kronor vid budgetårets slut. Behållningen är i sin helhet inestående i riksgäldskontoret.

Enligt kassans balansräkning pr den 31 december 1932 uppgingo de beräknade förlusterna vid nämnda tidpunkt till ett belopp av 49,866,337 kronor 91 öre eller till nära fyra miljoner kronor högre belopp än de hittills verkställda avsättningarna.

Fonden för kontrollstationer för smör och ägg.

Från fonden ha under budgetåret inga utbetalningar gjorts. Fondens tillgångar redovisas därför med samma belopp som föregående år eller 108,507 kronor 60 öre.

Av det för ändamålet anvisade anslaget inestod således vid budgetårets utgång en reservation å 3,891,492 kronor 40 öre.

Angående ansvarsfrihet för fullmäktige m. m.

§ 1.

Ordföranden herr Holmgren samt herrar Andersson, Ernfors, Fast, Gabrielsson, Gustafson, Ström, Tjällgren, Uddenberg och Åström avlade den 21 november besök i riksgäldskontoret. *Besök i riksgäldskontoret.*

Besöket har ej föranlett något uttalande från revisorernas sida.

§ 2.

Till revisorerna har inlämnats en skrivelse av följande lydelse:

Till Riksdagens Revisorer.

*Anmälan om
vägrat utbyte
av premie-
obligationer.*

Undertecknad ingav såsom ombud för Aktiebolaget Christer Carlberg den 16 i denna månaden en skrivelse till Riksdagens Justitieombudsman beträffande viss åtgärd från Riksgäldskontorets sida rörande utbyte av 1923 års premieobligationer.

Under åberopande av 10 § i reglementet för Riksgäldskontoret har Riksdagens Justitieombudsman lämnat framställningen utan avseende.

I nämnda 10 § sista stycket stadgas:

»varande fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap Riksdagen eller dess bankoutskott och revisorer allena redo skyldiga samt kunna icke för sitt förhållande till ansvar ställas utan i laga ordning och till följd av Riksdagens eller dess revisorers beslut eller, mellan riksdagar och revisioner, genom Justitieombudsmannen.»

Då av Justitieombudsmannens avslag indirekt synes framgå att Riksdagens revisorer fortfarande äro samlade, anhåller jag härmed vördsamt att få överlämna ifrågavarande framställning uti tvenne bestyrkta avskrifter till Riksdagens Revisorerers prövning, och anhåller jag därjämte, att framställningen uti ifrågavarande skrivelse måtte upptagas såsom direkt riktad till Riksdagens Revisorer för den åtgärd som i saken kan finnas påkallad.

Stockholm den 18 november 1933.

för Aktiebolaget Christer Carlberg:

Carl Cederlund.

Den i skrivelsen nämnda framställningen har följande innehåll:

Till Riksdagens Justitieombudsman.

Undertecknad såsom ombud för Aktiebolaget Christer Carlberg får härmed till Riksdagens Justitieombudsman vördsamt anföra följande:

Under augusti månad i år annonserade Riksgäldskontoret uti dagliga tidningar och genom uppsättande av anslag, överst försedda med ett emblem av tre kronor och undertecknade »Riksgäldskontoret», utbyte av 1923 års premieobligationer på följande sätt:

»INNEHAVARE

av

1923 års premieobligationer

varå vinst *icke* utfallit, äga rätt att under tiden

18 september—14 oktober 1933 samt därefter i mån av tillgång

utbyta

desamma mot

OBLIGATIONER

av 1933 års premielån å 140,000,000 kr.

Under 10 ev. 15 år utlottas i mars och september vinster å 200,000, 100,000 och 2 st. å 50,000 kr. etc.

Årligen: 36,938 vinster till ett sammanlagt belopp av

Kr. 6,020,000: —.

Försäljning av 1933 års premieobligationer äger rum i mån av tillgång fr. o. m. den 21 augusti 1933 till ett pris av 51 kronor för obligation.

Inlösen av 1923 års premieobligationer sker fr. o. m. den 1 dec. 1933. 1923 års premieobl. skola insändas för utbyte *efter* sept.-dragningen 1933. **OBS!** Obligation av år 1923, varå vinst utfallit, utbytes eller inlöses *icke*. Utbyte och försäljning sker hos Riksgäldskontoret, Sveriges Riksbank, samtliga postanstalter, banker samt mäklare och kommissionärer.

RIKSGÄLDSKONTORET.»

Svenska statens tredje premieobligationslån av år 1923 gällde som bekant å 120 miljoner kronor och innevarande års lån å 140 miljoner kronor. Försäljningen av 1933 års obligationer annonserades att taga sin början den 21 augusti i år till ett pris av 51 kronor för obligation. Då innevarande års lån var avsett att konvertera lånet av år 1923, salubjöds omedelbart dels 20 miljoner kronor i obligationer, varmed årets lån översteg 1923 års lån, dels de 12 miljoner kronor i obligationer av år 1923, vilka utfallit med vinst och vilka således ej kunde utbytas mot de i år emitterade, eller tillhoppa 32 miljoner kronor i obligationer.

Efter den 18 oktober i år har emellertid Riksgäldskontoret vägrat verkställa ytterligare utbyte av 1923 års premieobligationer, utan har i stället

till och med den 15 november i år verkställt försäljning uti poster om fem stycken 1933 års obligationer till en kurs av 56 kronor för obligation. Kontorets utfästelse uti ovan angivna anslag anger tydligt, att utbyte av 1923 års obligationer medgives även efter den 14 oktober *i mån av tillgång*. Med dessa ord kan ej ha avsetts annat än att kontoret skulle inneha visst antal 1933 års obligationer disponibla för försäljning, och att så varit fallet torde vara allom uppenbart, då säkerligen ett betydande antal blivit av kontoret under hand försålda under tiden från den 18 oktober till den 15 november i år till den högre kursen av 56 kronor pr st.

Till Aktiebolaget Christer Carlberg, vilket bolag bedriver en betydande rörelse med belåning och försäljning av obligationer till för allmänheten synnerligen förmånliga räntesatser och under betryggande villkor i övrigt, ha under den sistförflutna månaden inkommit en mängd förfrågningar, huruvida icke Riksgäldskontoret i detta fall måste anses bundet av sina förhandsuppgifter, vilka hava en sådan form och utstyrsel, att den stora allmänheten måste bibringras uppfattningen, att de äro tillförlitliga. När nu innehavare av 1923 års obligationer därtill själva kunnat iakttaga Riksgäldskontorets försäljning av i år emitterade obligationer till den högre kursen, framstår ju även för dessa klart och tydligt, att den av Riksgäldskontoret för utbyte förutsatta tillgången verkligen förefunnits. Det finnes även många obligationsinnehavare, som på grund av bosättning utomlands eller andra orsaker först nu kunnat prestera sina obligationer för utbyte.

Invändas kan måhända från Riksgäldskontorets sida, att detta endast är bundet av vad i texten till obligationerna angivits, men man måste dock förutsätta, att Riksgäldskontorets anslag och uppgifter vid ett låns emitterande icke äro att jämföra med en vanlig annonskampanj, då mången gång ändamålet får helga medlen, utan att det här är fråga om placering av ett statslån direkt hos den svenska allmänheten, som vid dylika tillfällen bör kunna förlita sig till alla uppgifter, som utgå från kontoret i samband med lånets emittering.

Då nu 1933 års obligationer kunnat i marknaden försäljas till en dagskurs av över 56 kronor och Riksgäldskontoret självt försålt desamma till 56 kronor för obligation, betyder detta ju en förlust av minst 6 kronor per obligation för dess innehavare.

Att 1933 års lån blev så starkt efterfrågat i marknaden och nu nått så god kurs, vilket Riksgäldskontoret måhända icke förutsett vid lånets emittering, kan i och för sig icke rättfärdiga, att kontoret frångår tidigare offentligen angivna villkor för att på grund av denna omständighet under hand försälja den restupplaga, som finnes tillgänglig av icke utbytta obligationer, till en så hög kurs som 56 kronor i stället för att verkställa det utlovade utbytet.

Undertecknat bolag hemställer därför vördsamt till Riksdagens Justitieombudsman om yttrande, huruvida Riksgäldskontorets ifrågavarande

förfaringssätt kan sägas stå i överensstämmelse med för Riksgäldskontoret gällande reglemente, och om vidtagande av den åtgärd Riksdagens Justitieombudsman i övrigt på grund av lag och författning kan i denna sak finna påkallad.

för Aktiebolaget Christer Carlberg:

Carl Cederlund,

advokat.

Vad i framställningen anförts om riksgäldskontorets utfästelse att utbyta 1923 års premieobligationer mot sådana av år 1933 är riktigt. I det prospekt, som av riksgäldskontoret utsänts, heter det: »Utbyte äger rum från och med måndagen den 18 september till och med lördagen den 14 oktober 1933 samt i mån av tillgång även efter sistnämnda dag.» Sedermera utsträckte riksgäldskontoret tiden för utbytet till och med onsdagen den 18 oktober. Därefter vidtog försäljning av återstående obligationer. Enligt av riksgäldskontoret lämnad uppgift fanns ännu den 18 november, den dag ovannämnda skrivelse är dagtecknad, ett mindre antal av 1933 års premieobligationer osålda hos riksgäldskontoret.

*Revisorernas
uttalande.*

Enligt revisorernas mening har den av riksgäldskontoret i prospekt och annorledes givna utfästelsen om utbyte av obligationer ej gärna av allmänheten kunnat tolkas på annat sätt, än att innehavare av 1923 års premieobligationer under tiden från och med den 18 september till och med den 14 oktober (efter tidens förlängning den 18 oktober) skulle hava ovillkorlig rätt att få byta sina äldre obligationer mot 1933 års premieobligationer, och att även därefter dylikt utbyte skulle få äga rum, så länge riksgäldskontoret ännu innehade osålda premieobligationer av 1933 års emission. Huruvida denna tolkning även är den juridiskt riktiga synes revisorerna i detta sammanhang sakna betydelse. Det avgörande synes nämligen vara, att emitteringar och konverteringar av statslån beslutas och genomföras på ett sådant sätt, att allmänhetens förtroende bibehålles. Revisorerna finna det därför önskvärt, att alla meddelanden till allmänheten rörande bl. a. villkor och tidpunkter för emittering och konvertering måtte formuleras så klart och otvetydigt, att någon tvekan om deras rätta tolkning icke behöver uppstå.

§ 3.

*Emittering
av premie-
obligations-
lån.*

I sin föregående år avlämnade berättelse redogjorde revisorerna för vissa i samband med emitteringen av 1931 års obligationer vidtagna åtgärder och framställde vissa anmärkningar mot det tillämpade förfaringssättet. Till revisorernas kännedom har kommit, att även med anledning av vissa andra åtgöranden från riksgäldskontorets och dess kommissionärens sida

missnöje uppstått bland den obligationsköpande allmänheten. Revisorerna hava därför ansett sig böra verkställa undersökning även av vissa vid emitteringen av 1931 års premieobligationer påtalade förhållanden.

I fråga om de av riksgäldskontoret träffade dispositionerna få revisorerna hänvisa till föregående års berättelse sid. 46.

Revisorerna hava funnit, att köpare av obligationer, som hänvänt sig till riksgäldskontoret för erhållande av hel serie, icke där kunnat erhålla vad de begärt, uppenbarligen beroende dels på att riksgäldskontoret icke ansett sig böra mottaga förhandsbeställningar, dels ock därpå att kontoret vid förnyad hänvändelse icke längre disponerat hela serier. Senare skulle det emellertid enligt av köpare lämnad men av kommissionär bestridd uppgift varit möjligt att av kommissionär erhålla hel serie, dock till högre pris än det av riksgäldskontoret fastställda priset, som i för kommissionärerna utfärdat tillståndsbevis blivit bestämt vid kontant försäljning till allmänheten. Enligt kontraktens formulering finnes emellertid ingenting utsagt om att tillståndsbevisets bestämmelser skola gälla, vilket för riksgäldskontoret möjliggjort att på framförda klagomål lämna den upplysningen, att de med kommissionärerna avslutade kontrakten icke innehålla bestämmelser om kontantförsäljning. Hel serie har sedermera efter emissionstidens utgång kunnat köpas hos kommissionär. Mot detta förfaringsätt torde ingen anmärkning kunna göras, enär dylik serie kunnat inköpas på öppna marknaden, dit även försäljningen vid riksgäldskontorets kassaexpedition torde få räknas. Vid utlämnande av obligationer till försäljning föras emellertid i riksgäldskontoret inga bokföringsmässiga noteringar av seriernas nummer och dylikt, även om vissa summariska anteckningar vanligen pläga göras. I det speciella fall, varom klagomål framförts till revisorerna, framgår av dessa anteckningar, sådana de efter överskrifningar föreligga, att serien i fråga skulle hava försålts i riksgäldskontorets kassa.

I det kontrakt, som slutits mellan riksgäldskontoret och kommissionärerna — firmorna Albert Bonnier, Nordiska kompaniet samt Ahlén och Holm — för försäljning av 1933 års premieobligationer, utsäges, att vid firmans försäljning av de premieobligationer, vilka inköpts enligt § 1, som reglerar antal tilldelade obligationer, provision, leverans etc., skola gälla de i ett den 22 juni 1933 av riksgäldskontoret för firman utfärdat tillståndsbevis intagna bestämmelserna. I detta tillståndsbevis stipuleras bland annat, att under emissionstiden — varmed avses den tid, under vilken premieobligationer av lånet försäljas av riksgäldskontoret — skall försäljningspriset vid kontantförsäljning utgöra 51 kronor per obligation, och att detta pris ej får överskridas utan riksgäldskontorets medgivande. Någon skyldighet för kommissionärerna att försälja obligationer mot kontant betalning stadgas emellertid icke. Någon kontantförsäljning av obligationer åtminstone i större utsträckning torde ej heller hava ägt rum.

Av handlingar, som ställts till revisorernas förfogande, synes framgå,

att fall förekommit, då anhållan om kontantköp av kommissionär vidarebefordrats till annan, utanför avtalet med riksgäldskontoret stående firma och att detta skett vid en tidpunkt, då 1933 års obligationer ännu försåldes av riksgäldskontoret till ett pris av 51 kronor, och då vederbörande kommissionär ävenledes innehade osålda obligationer. Ifrågavarande firma begärde i sin offert »cirka 55 kronor» per obligation.

Enligt det i juni månad år 1933 upprättade avtalet med kommissionärerna skulle Albert Bonnier erhålla obligationer för nominellt två miljoner kronor, Nordiska kompaniet för likaledes två miljoner kronor samt Åhlén & Holm för nominellt två och en halv miljoner kronor. Redan på ett tidigt stadium under emissionstiden uppstod så stark efterfrågan på obligationer, att enligt uppgift många köpare ej kunde erhålla ens någon och än mindre önskat antal obligationer. Firman Åhlén & Holm erhöll emellertid enligt beslut den 31 augusti ytterligare för nominellt 500,000 kronor obligationer under hänvisning till att vid förberedande undersökningar konstaterats, att nämnda firma tidigare nedlagt så mycket mera arbete på försäljningens organisation och vunnit så mycket större resultat än de två övriga, att firman erhållit underhandsförsäkran att senare i mån av tillgång erhålla ytterligare för en halv miljon kronor obligationer. Då det visade sig, att av det antal obligationer, som av riksgäldskontoret reserverats för försäljning till deponenter i statsskuldboken samt andra rekvisiter per post, så mycket funnes kvar, att möjlighet funnes att tilldela Åhlén & Holm ovan nämnda belopp, blev detta beslutat. Hos samtliga kommissionärer funnos obligationer att köpa ännu i november månad.

Det av riksgäldskontoret i avtalen med kommissionärerna fastställda avbetalningspriset av 59 kronor per obligation — sedermera enligt fullmäktiges beslut höjt till 65 kronor per obligation från och med den 6 november, sedan kontorets kontantförsäljningspris höjts till 56 kronor — har förefallit något väl högt tilltaget. Av bearbetade räkenskapsutdrag, som företetts revisorerna, framgår dock att den av kommissionärerna ernådda vinsten stannat vid 90 öre à 1 krona 10 öre per obligation.

Vid uppgörande av vinstplanen för 1933 års premielån fixerades vinstsumman vid sådan höjd, att den effektiva räntan på lånets nominella belopp uppgick till 4.3 %. Den genomsnittliga effektiva räntan på lågprocentiga svenska statslån enligt kurserna på Stockholms fondbörs utgjorde, enligt uppgift i riksgäldskontorets årsbok, i januari 4.01, i februari 4.12 och i mars 4.20 %. Beslutet om vinstplan fattades av fullmäktige den 7 mars. Den effektiva räntan steg därefter i april till 4.27 % men har sedermera oavbrutet fallit (i oktober till 3.78).

*Revisorernas
uttalande.*

Enligt revisorernas mening torde väl den effektiva räntan på ett premieobligationslån i endast ringa mån påverka det allmänna ränteläget, men å andra sidan torde räntan också i endast ringa grad påverka allmänhetens köplust i fråga om premielånen, där vinstuppdeleningen i stället torde

vara avgörande. Det synes revisorerna under sådana förhållanden mindre lämpligt att beräkna vinstplanen efter en räntefot, som ligger i överkant av vad den effektiva räntan anger som normalförräntning. Snarare torde man vid ränteberäkningen hava bort utgå från att den effektiva räntan beräknas i underkant vid just dessa lån. Visserligen kunna revisorerna förstå, att vid den tidpunkt, då beslut om premielånet fattades, vissa förhållanden på penningmarknaden måhända hava bidragit till riksgäldskontorets ställningstagande, men å andra sidan lärer den uppfattningen hava varit tämligen spridd, att räntenivån ganska snart skulle komma att sjunka, såsom bland annat framgår av de hos riksbanksfullmäktige förda protokollen. I slutet av maj kunde också diskontosänkning beslutas. Revisorerna vilja därför ifrågasätta, om icke sådana anordningar kunde vidtagas, att kortare tid förflöte mellan besluts fattande och själva låneemitteringen, i vilket fall läget på penningmarknaden med större säkerhet skulle kunna bedömas, samt att vid uppläggande av premielån vinstplanen så uppgjordes, att räntekostnaden beräknades på ett för staten i förhållande till läget på penningmarknaden något gynnsammare sätt.

Sammanfattningsvis vilja revisorerna, i anledning av vad som förekommit och med hänvisning till vad ovan i olika punkter anförts, som sin mening framhålla, att åtskilliga omständigheter vid emissionen såväl av 1931 års lån som 1933 års säkerligen bidragit till att hos allmänheten ingjuta en viss misstro. Då premieobligationerna efter allt att döma varit de, som omfattats med största intresset från den stora allmänhetens sida, kan man icke bortse från risken, att en dylik misstro kan sprida sig och komma att omfatta även andra riksgäldskontorets emissioner. En välvillig inställning från allmänhetens sida anse revisorerna vara en tillgång för landets och statens finanser av så stort värde, att allt bör göras för att vidmakthålla den.

Huruvida systemet med avbetalningsförsäljning bör bibehållas eller ej, är ett spörsmål, vari revisorerna för närvarande anse sig icke böra göra något uttalande. Om köp av obligationer på avbetalning även vid eventuella framtida emissioner skall möjliggöras, vilja revisorerna dock ifrågasätta, om icke riksgäldskontoret självt — möjligen i samverkan med andra statens institutioner — skulle kunna handhava även denna del av försäljningen. I varje fall synes det, som om en närmare utredning av denna fråga kunde vara befogad. Skulle det därvid visa sig, att det nuvarande systemet med särskilda auktoriserade kommissionärer vore att föredraga — varvid de direkta kostnaderna för emissionen icke böra få vara ensamt eller ens i huvudsak avgörande — synes det revisorerna, som om de mellan riksgäldskontoret och kommissionärerna träffade överenskommelserna i form av kontrakt, tillståndsbevis eller annorledes böra utformas med än ytterligare noggrannhet. Sammanblandningen vid försäljning hos kommissionärerna av å ena sidan från riksgäldskontoret enligt kontrakt övertagna och å andra sidan i öppna marknaden (riksgäldskontorets kassaexpedition däri inbegripen) inköpta obligationer måste i varje fall och sär-

skilt ur allmänhetens synpunkt anses vara mindre lämplig. Vidare vilja revisorerna ifrågasätta, huruvida icke vid avbetalningsköp köparens rätt att vid köpeavtalets hävande på grund av bristande betalning med visst avdrag återfå inbetalt belopp borde på ett effektivare sätt delgivas den obligationsköpande allmänheten.

§ 4.

Riksgäldskontorets räkenskaper.

Revisorerna hava vid granskningen av riksgäldskontorets huvudbok för budgetåret 1932/33 med därtill hörande verifikationer icke funnit anledning till någon erinran eller annat uttalande.

§ 5.

Fullmäktiges protokoll.

Revisorerna hava vid läsningen av fullmäktiges protokoll för tiden efter den 9 januari 1933 icke funnit anledning till erinran eller annat uttalande än vad som ovan anförts.

§ 6.

Angående ansvarsfrihet för fullmäktige.

Till fullgörande av föreskriften i 26 § av gällande instruktion få revisorerna slutligen anmäla, att revisorerna för sin del tillstyrka, att ansvarsfrihet för förvaltningen av riksgäldskontoret under den tid, denna revision omfattat, må fullmäktige i nämnda kontor beviljas.

Sifferuppgifterna.

För riktigheten av de i denna berättelse förekommande sifferuppgifter ansvarar den sekreterare, som under revisorernas granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning varit hos revisorerna anställd.

Jämlikt gällande instruktion kommer denna berättelse att tillställas fullmäktige i riksgäldskontoret.

Stockholm den 15 december 1933.

BJ. HOLMGREN.	ERNST ASTRÖM.	EDV. UDDENBERG.
TORSTEN STRÖM.	L. TJÄLLGREN.	O. A. ERNFORS.
ELOF B. ANDERSSON.	N. GABRIELSSON.	ERNST HAGE.
ARTHUR GUSTAFSON.	ERIK FAST.	GUSTAV JOHANSON.

Al. Vanner,

Fullmäktiges i riksgäldskontoret

yttrande över vissa av riksdagens revisorer framställda anmärkningar.

Till Riksdagen.

I sin den 15 december 1933 avgivna berättelse angående granskningen av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning hava riksdagens revisorer gjort vissa uttalanden i fråga om riksgäldskontorets emittering av premieobligationslån; och få fullmäktige härmed avgiva yttrande över vad revisorerna i berörda avseende anfört.

Revisorerna hava i berättelsen återgivit en till dem inkommen anmälan om vägrat utbyte efter den 18 nästlidna oktober av premieobligationer av år 1923 mot sådana av år 1933 och därefter uttalat såsom sin mening, att den av riksgäldskontoret i prospekt och annorledes givna utfästelsen om utbyte av obligationer ej gärna av allmänheten kunnat tolkas på annat sätt än att innehavare av 1923 års premieobligationer under tiden fr. o. m. den 18 september t. o. m. den 14 oktober (efter tidens förlängning den 18 oktober) skulle hava ovillkorlig rätt att få byta sina äldre obligationer mot 1933 års premieobligationer, och att även därefter dylikt utbyte skulle få äga rum, så länge riksgäldskontoret ännu innehade osålda premieobligationer av 1933 års emission.

Fullmäktige få till en början meddela, att tiden för utbytet redan från början tillmättes fyra dagar längre än vid emissionen av 1931 års premieobligationslån. På grund av avfattningen av prospekt och annonser, vilken i nu förevarande avseende var densamma, som förut använts, beslöto fullmäktige emellertid att utsträcka utbytestiden med ytterligare tre dagar, vilket tillkännagavs genom annonser i tidningarna i mycket stor omfattning. Efter utbytestidens slut den 18 oktober tillmötesgick riksgäldskontoret de framställningar om utbyte, som kunde anses grundade på oförmåga eller svårighet (t. ex. sjukdom, vistelse i utlandet etc.) att inom den utsatta tiden fullgöra utbytet.

Att fullmäktige aldrig kunnat med orden »och därefter i mån av tillgång» avse, att utbytet skulle fortgå så länge riksgäldskontoret ännu innehade några osålda obligationer av det nya premielånet, torde vara klart för envar, som direkt sysslat med emissionsverksamhet. Följden skulle i så fall hava blivit, att riksgäldskontoret ej på lång tid skulle hava kunnat avsluta emissionen av 1933 års premielån, utan varit nödsakat att kanske under flera år framåt, hålla obligationer tillgängliga för eventuellt utbyte och sålunda överhuvud taget ej kunnat försälja några obligationer under emissionstidens senare skede.

Då emellertid ifrågavarande i annonser och prospekt använda formulering tydligen på sina håll föranlett missförstånd, är det givetvis angeläget, att vid emission av eventuella blivande premielån tillses, att meddelanden till allmänheten givas sådan avfattning, att missuppfattningar av meddelandenas innebörd i görligaste mån äro uteslutna.

Fullmäktige upptaga härefter till yttrande de frågor, revisorerna behandlat under § 3 å sid. 48 och följande i sin berättelse.

Revisorerna göra gällande, att vid emittering av premielån, det allmänna ränteläget endast i ringa mån bör vara den för ränteberäkningen avgörande faktorn, och att vinstplanen skall vara attraktionsmomentet för den köpande allmänheten. Med avseende härå vilja fullmäktige framhålla, att fullmäktige hittills alltid velat i allt väsentligt undvika att betrakta premielånen såsom likställda med eller närmande sig vanliga penninglotteriemissioner utan i stället såsom ett, ehuru mer extraordinärt, led i statens låneanskaffning överhuvud taget. I enlighet med denna uppfattning har vinstplanen uppgjorts så, att densammans slutsiffra ungefärligen överensstämmt med den ränta, som för lånet i fråga på grund av ränteläget vid tiden då lånet beslöts, kunde anses lämplig. Det är enligt fullmäktiges mening en riktig och sund princip, att köpare av premieobligationer få räkna med ett totalt årligt vinstbelopp, som motsvarar förräntningen av vanliga räntebärande obligationer, och sålunda ej försättas i en sämre ställning än innehavarna av de sistnämnda. En dylik avvägning av den sammanlagda vinstsumman måste anses i hög grad ägnad att tillvinna premieobligationen allmänhetens förtroende.

För att bedöma den i början av mars 1933 fastställda vinstplanen hava revisorerna jämfört den effektiva räntan på lånets nominella belopp, 4.3 %, med den genomsnittliga effektiva räntan på lågprocentiga svenska statslån enligt kurserna å Stockholms fondbörs, i februari 4.12 % och i mars 4.20 %. Hänsyn bör emellertid tagas till, att försäljningspriset bestämdes till 51 kronor för premieobligation, vilket gör, att den effektiva räntan å premielånet blir något lägre än 4.3 %. Härtill må tillfogas, att enligt fullmäktiges erfarenheter, man ej utan vidare kan bedöma förräntningsfrågan beträffande nya obligationer efter kurserna å fondbörsen, enär dessa framkomma på grund av försäljningar av jämförelsevis små belopp, medan statslåneemissioner i allmänhet omfatta betydande belopp. Man bör därför för att väcka förtroende för lånen och göra dem attraktiva alltid bestämma kursen något lägre än den som framgår av fondbörsnoteringarna.

Därest fastställandet av vinstplanen för 1933 års premieobligationslån ses i sitt historiska sammanhang, finner man, att ett av riksgäldskontoret den 27 februari 1933 utlagt 4 % amorteringslån med en effektiv ränta å 4.25 % icke på långt när slutteknades, vilket konstaterades vid emissionstidens slut den 4 mars. Några få dagar efteråt fastställdes vinst-

planen för premieobligationslånet, och det må vara förklarligt, att den avpassades så, att den effektiva räntan, med hänsyn tagen till 1 kronas överpris vid försäljningen, blev 4.23 %.

Revisorerna anse, att vid nämnda tid en uppfattning, att räntenivån ganska snart skulle komma att sjunka, varit tämligen spridd, såsom bland annat framginge av de hos riksbanksfullmäktige förda protokollen. Fullmäktige, som icke haft tillgång till dessa protokoll, vilja hänvisa till att flera bevis framlagts, att den nämnda uppfattningen icke varit allmänt spridd. Revisorerna anföra själva, att den effektiva räntan å lågprocentiga svenska statslån enligt kurserna på Stockholms fondbörs i april, d. v. s. månaden efter den, då vinstplanen fastställdes, steg till 4.27 %. Fullmäktige vilja även hänvisa till, att ett erbjudande till sparbanker och livförsäkringsbolag av statsskuld förbindelser med effektiv ränta av 4.4 % ännu i maj månad i allmänhet ansågs vara oacceptabelt på grund av den enligt flertalet sparbankers och livförsäkringsbolags mening alltför låga räntefoten.

I detta sammanhang vilja fullmäktige uttala, att man givetvis bör sträva efter att vid eventuellt uppläggande av nya premieobligationslån söka i möjligaste mån nedbringa tiden mellan fastställandet av vinstplanen och lånevillkoren i övrigt samt själva låneemissionen för att därigenom kunna så nära som möjligt anpassa villkoren till det vid emissionen aktuella läget på penningmarknaden.

Fullmäktige övergå nu till vad revisorerna ifrågasatt rörande systemet med försäljning av premieobligationer på avbetalning och en eventuell förändring däruti, gående ut på, att riksgäldskontoret självt i framtiden skulle — möjligen i samverkan med andra statens institutioner — kunna handhava jämväl denna del av försäljningen. Med avseende härå vilja fullmäktige framhålla, att en avbetalningsförsäljning genom riksgäldskontoret självt säkerligen komme att bli för statsverket mycket dyrbar med hänsyn till den personalkrävande organisation, som en sådan anordning skulle nödvändiggöra. Därest samverkan skulle etableras med någon statsinstitution, vore postverket den enda, som därvid kunde komma i fråga. På anmodan av riksgäldskontoret erbjöd sig postverket redan vid emittering av 1921 års premieobligationslån att till allmänheten sälja obligationer på avbetalning, men denna försäljningsform visade sig emellertid icke lämplig för postverket, varför de underhandsförfrågningar som sedermera gjordes angående förnyad avbetalningsförsäljning icke ledde till något resultat. Därest ett nytt premieobligationslån i framtiden skulle komma att uppläggas, torde emellertid en förnyad undersökning angående möjligheterna för en försäljning på avbetalning med postverkets medverkan åvägbringas. Fullmäktige anse sig dock redan nu kunna uttala såsom sannolikt, att en dylik undersökning skulle komma att giva ett sådant resultat, att valet i själva ver-

ket endast komme att stå mellan att för avbetalningsförsäljningen anlita privata kommissionärer eller ock avstå från denna försäljningsform.

Med anledning av vad revisorerna uttalat angående förefintligheten av en viss misstro hos allmänheten på grund av åtskilliga omständigheter vid emissionen av de två senaste premieobligationslånen och den risk, som anses kunna förefinnas för, att en dylik misstro kan sprida sig att omfatta även andra riksgäldskontorets låneemissioner, vilja fullmäktige slutligen framhålla, att fullmäktige till fullo instämma med revisorerna i, att en välvillig inställning från allmänhetens sida är en tillgång för landets och statens finanser av så stort värde, att allt bör göras för att vidmakthålla den. Fullmäktige våga emellertid tro, att, trots de många, enligt fullmäktiges mening i mångt och mycket ohemula anmärkningar, som i insändare till tidningar och annorledes framkommit mot riksgäldskontorets handläggning av premiälänsemissioner, den stora allmänhetens förtroende för riksgäldskontorets verksamhet på detta eller andra arbetsområden dock ej blivit rubbat. Såsom belägg för denna uppfattning torde kunna anföras, att riksgäldskontoret alltjämt tillföres nya kunder i stort antal huvudsakligast från de bredare befolkningslagren. Så hava från den 15 december 1932 till den 15 december 1933 exempelvis icke mindre än 3,680 st. förvaringsbevis till ett belopp av 606,100 kronor utfärdats enbart för nya deponenter av 1931 års premieobligationer.

Stockholm den 21 december 1933.

KARL HILDEBRAND.

ERIC HALLIN.

H. S. TAMM.

ANDERS ANDERSON.

GUSTAF ANDERSSON.

AXEL LINDQVIST.

John Hägglund.